

آیات پیامبر اسلام و سروده های زرتشت

سینا صابری

سرشناسه	:	صابری، سینا، ۱۳۶۸ -
عنوان قراردادی	:	Saber, Sina
عنوان و نام پدیدآور	:	اوستا . یسنا . گاهان . فارسی. برگزیده Avesta . Yasna . Gathas.Persian قرآن. فارسی. برگزیده
مشخصات نشر	:	آیات پیامبر اسلام و سروده‌های زرتشت / سینا صابری. تهران: نارون دانش، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۱۱۴ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۷۳۱۸-۰۳-۶
وضعیت فهرست نویسی	:	فینا
موضوع	:	سرودهای زردشتی
موضوع	:	*Zoroastrian hymns
موضوع	:	قرآن. برگزیده‌ها -- ترجمه‌ها
موضوع	:	Qur'an .Selections --Translations
موضوع	:	اوستا . یسنا . گاهان -- ترجمه‌ها
موضوع	:	Avesta. Yasna. Gathas -- Translations
موضوع	:	شعر اوستایی -- ترجمه شده به فارسی
موضوع	:	Avestan poetry -- Translations into Persian*
رده بندی کنگره	:	BL۱۵۹۰
رده بندی دیویی	:	۲۹۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۱۵۷۵۳۲

آدرس: میدان انقلاب اسلامی، خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت شرقی، پلاک ۷۲، واحد یک شماره تماس: ۰۹۲۲۴۰۱۳۷۰۴ و ۰۲۱۶۶۹۳۲۲۴۵ آدرس الکترونیکی: narvanpub@gmail.com آدرس سایت: www.narvanpub.com	
عنوان کتاب: آیات پیامبر اسلام و سروده های زرتشت مؤلف: سینا صابری ویراستار علمی: سینا صابری طراح جلد: الویرا صیامی ناشر: انتشارات نارون دانش شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹ قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان ISBN: ۹۷۸-۶۲۲-۷۳۱۸-۰۳-۶	

وب سایت سینا صابری: www.ssaberi.com

فهرست

تقدیم.....	۶
مقدمه.....	۹
درباره گاتاها (گاهان).....	۱۲
تطبیق و ارزیابی.....	۲۱
منابع.....	۱۱۴

تقدیم به عاشقان
معرفت و آگاهی

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ
أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ (نحل/ ۱۲۵)

با حکمت و اندرز نیکو، به راه پروردگارت دعوت نما! و با
آنها به روشی که نیکوتر است، استدلال و مناظره کن!
پروردگارت، از هر کسی بهتر می داند چه کسی از راه او گمراه
شده است؛ و او به هدایت یافتگان داناتر است.

مقدمه

یکی از روش‌هایی که همواره به درک عمیق‌تر مطالعات بین ادیان و مکاتب مفید واقع شده است مطالعه تطبیقی آنها می‌باشد به این نحو که به سراغ نقاط اشتراک آنها رفته و محدوده‌ی آن اشتراکات را مورد بررسی و ارزیابی قرار دهیم تا به این وسیله ابعاد نوینی از آن تفکرات ظاهر گردد؛ لذا این بررسی همواره از جذابیت‌های مختص به خود نیز برخوردار بوده است همچون تطبیقی که موضوع این کتاب را شامل شده است.

در این نوشتار سعی در ارزیابی تطبیقی اجمالی سرودهای گاتاها که منتسب به زرتشت بوده و آیات قرآن کریم می‌باشد و با توجه به اینکه در گاتاها، خبر چندانی از احکام دینی نمی‌باشد بنابراین به آیاتی از قرآن اشاره شده است که معمولاً در احکامی از قبیل واجبات و محرمات به کار نرفته؛ به عبارت دیگر به سبب اختصار و کوتاهی مجموعه سرودهای گاتاها، مجال برای پرداختن به سایر آیات قرآن به نحو تطبیقی حاصل نمی‌شود مگر همین مقدار که به آن اشاره خواهیم نمود.

مراد از تطبیق دو متن، کلیت کلام و مراد متکلم می‌باشد و نه شباهت مطابقی تامّ که در جای جای جملات انتظار برابری و یا شباهت در موضوع

واحد، وارد شده باشد چراکه بستر رخ داد این دو متن در فاصله ی زمانی چندین قرن بوده و محیط جغرافیایی آنها نیز با یکدیگر متفاوت بوده و لذا نباید آنچه را که عینا در ترجمه قرآن مشاهده نمود در سروده های زرتشت نیز انتظار آن را داشت؛ درست شبیه به تفاوت ادبیاتی که در حدود حضور تیموریان در ایران رایج بود و آنچه در حال حاضر رواج دارد که مراد متکلم از یک واقعه ممکن است یکی باشد اما در دوره تیموری به سبکی بیان می گردید که امروزه متفاوت از آن به کار می رود.

به هر ترتیب در این کتاب به سه نوع از شباهت خواهیم پرداخت:

الف) شباهت تام که الفاظ مشترک کافی در هر دو متن وجود داشته باشد.

ب) شباهت اجمالی که معنای جملات با یکدیگر قابلیت انطباق و بررسی دارد.

ج) شباهت محذوف به این ترتیب که مثلا در سروده ای از گاتها سوالی از اهورا مزدا مطرح شده که جواب آن را در قرآن می یابیم. بنابراین در اینجا به سبب اینکه پاسخی از اهورامزدا وارد نشده و این پاسخ محذوف است به سراغ این پاسخ مشترک در قرآن خواهیم رفت و از شباهتی که در پاسخ به

سوال مشترک، وجود دارد استفاده خواهیم کرد (به عبارت ساده: سوال از گاتاها، پاسخ از قرآن، چرا که پاسخ مد نظر در آن بخش سروده ها نبود).

نکته قابل تذکر این است که ارزیابی صورت گرفته بر اساس آن چیزی است که از ترجمه های منتخب که در این کتاب از آنها استفاده شده یعنی ترجمه ی قرآن آیت الله مکارم شیرازی (ولادت: ۱۳۰۵) و گاتاها ی دکتر ساسان آبتین فر (۱۳۰۷-۱۳۹۶) می باشد و الا ممکن است بر اساس سایر ترجمه ها، استنباط دیگری از منابع مورد بحث (قرآن و گاتاها) صورت گیرد و اینکه چرا این دو ترجمه را برای بررسی انتخاب نمودم به این موضوع بازگشت دارد که اولاً به نظر می رسد این ترجمه ها برای مخاطبین و خوانندگان کتاب با سهولت بیشتری همراه باشد و ثانیاً مذاق هریک از دو متن با رعایت بیشتری به مخاطب منتقل شده باشد.

مراد از مذاق، روح کلی حاکم بر اندیشه ی یک متن یا متکلم می باشد که از بدست آوردن مراد کلی از اغراض یک متن می توان به سایر موضوعات نا نوشته ای که در آن متن مطرح نشده نیز اطلاع یافت.

درباره گاتاها (گاهان)

در ابتدا بخشی از مطالب کتاب «اسناد و منابع ادیان و مکاتب در ترازوی نقد اجمالی» که در قسمتی از آن به منابع آئین زرتشتی پرداخته ام در اینجا اشاره خواهم نمود تا مطالعه ی موضوع اصلی این کتاب با شناخت و درک بهتری برای خواننده محترم فراهم گردد.

چنانکه در کتب متعدد نقل شده است اختلاف فراوانی در چگونگی زندگانی زرتشت یا زردشت موج می زند به نحوی که به قول هاشم رضی^۱ آراء و اقوال آنچنان متناقض است که ذکر کردن آنها حتی به نحو فهرست وار برای خودش رساله ی مستقلی می طلبد.

^۱ ایران شناس، نویسنده و مترجم ایرانی

اما آنچه که قطعی می باشد زمان زرتشت است که در ابهام می باشد بنابراین تاریخ دقیقی نمی توان ارائه نمود اما قراین مختلف دلالت بر این دارند که تاریخ و زمان زرتشت را باید بیشتر از سده ی دهم قبل از میلاد برشمرد^۱.

همچنین در باب زادگاه وی نیز شهرهای گوناگونی را یاد نموده اند که از آنهاست: خراسان، خوارزم^۲، سیستان^۳، آذربایجان و ری^۴.

قبل از ورود به آثار به جای مانده لازم است که برای خواننده کتاب، برخی از مفاهیم و واژگانی که در درک اسناد و منابع ایرانی به کار خواهد آمد اشاره شود و بنابراین از بحث ادوار تاریخی زبان های ایرانی^۵ آغاز خواهیم نمود.

دوره ی باستان

آثار مکتوب این دوره شامل دو زبان می باشد.

الف) **زبان اوستایی** که احتمالاً قدیمی ترین آثار آن مربوط به حدود قرن هشتم تا دهم قبل از میلاد می باشد.

^۱ زرتشت و تعالیم او، ص ۴۵ و ۹

^۲ اسطوره زندگی زردشت، ص ۲۲/آیین و شریعت زرتشتی، ص ۱۳

^۳ آیین و شریعت زرتشتی، ص ۱۴

^۴ گات ها، ص ۲۳

^۵ برگرفته از کتاب تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام.

به جز اوستا و متعلقات آن هیچ اثر دیگری به این زبان وجود ندارد. این زبان متعلق به منطقه شرق ایران بوده که احتمالاً حدود خوارزم و یا سیستان و شمال خراسان را فرا گرفته^۱.

ب) **زبان فارسی باستان** که منطقه فارس به آن صحبت نموده اند و کتیبه های پادشاهان هخامنشی (۵۵۹-۳۳۰ ق.م) نیز به همین زبان نگاشته شده است و قدیمی ترین آن مربوط به قرن پنجم پیش از میلاد است.

تتها آثار از این دوران، کتیبه هایی است که به خط میخی به جای مانده.

اما زبان دیوانی و مکاتبه ی شاهان در این دوره، آرامی (از زبان های سامی است که قدیم ترین آثار مکتوب این زبان، کتیبه های متعلق به سده ی ۹ و ۸ ق.م است) بوده که "تعدادی از این مکاتبات متعلق به قرن پنجم ق.م بر روی چرم در مصر به دست آمده که متعلق به شهریان (=ساتراپ) مصر به نام آرشام است"^۲.

پس از حکومت هخامنشیان، زبان آرامی بر چیده شد و زبان دوره ی میانه جای آن را گرفت.

برخی از مهمترین کتیبه های فارسی باستان:

^۱ تصور می کنم چندی پیش کتابی به زبان اوستایی یافت شده است که در

تخمین اولیه از متعلقات اوستا شمرده نشده بود.

^۲ تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام. ص ۲۳

۱- آریازمنه (حدود ۶۴۰ تا ۵۹۰ ق.م): که به نسب شاه و اینکه اهوره مزدا این سرزمین را تقدیم وی کرده سخن گفته.

۲- آرشام (حدود ۵۹۰ تا ۵۵۹ ق.م): در این کتیبه نیز به نسب شاه، ستایش اهوره مزدا و درخواست حمایت از وی پرداخته.

۳- کورش (۵۵۹ تا ۵۳۰ ق.م): در این کتیبه به معرفی کورش پرداخته شده.

۴- بیستون: این کتیبه که مفصل ترین کتیبه ی فارسی باستان است به چگونگی سلطنت رسیدن و غلبه بر بردیا اشاره کرده.

کتیبه های دیگری نظیر «کتیبه های فارس»، «کتیبه های شوش»، «کتیبه های سوئز»، «کتیبه الوند»، «کتیبه های تخت جمشید» وجود دارد که در اکثر آنها به مدح اهوره مزدا و معرفی شاه، سرزمین و کاخ های گوناگون پرداخته اند.

دوره ی میانه

این دوره ی زبانی در فاصله ی حدود سال های ۳۰۰ ق.م تا ۷۰۰ م را شامل می شده و این دوره نیز دارای دو تقسیم بندی می باشد:

الف) پارتی یا پهلوانیک یا پهلوی اشکانی:

این زبان در دوره ی اشکانیان یعنی حدود ۲۵۰ ق.م تا حدود ۲۲۴ م در منطقه شمال و شمال شرق ایران رایج بوده و تا اوایل دوران ساسانی نیز آثاری به این زبان نگاشته شده است.

ب) فارسی میانه یا پهلوی:

این نوع از زبان که در دوران ساسانی کاربرد داشته در منطقه جنوب و جنوب غربی به کار گرفته می شد.

دوره ی نو

زبان هایی که شامل انواع زبان فارسی در ایران و خارج از ایران می شد را در این دوره جای داده اند.

اوستا و زرتشت

کلمه ی اوستا در متون اوستایی وارد نشده و معنی کلمه اوستا نیز مشخص نمی باشد اما احتمال داده اند که این کلمه به معنای «ستایش» باشد. چنانکه در اوستا و کتب پهلوی ذکر شده تمامی این کتاب را اورمزد یا اهوره مزدا به زرتشت (زردشت) ابلاغ نمود.

" همه اوستا از نظر زبان یک دست نیست. بعضی قسمت ها دارای سبکی کهنه تر و از نظر دستوری دارای زبانی است که با قواعد دستوری صحیح اوستا بیشتر مطابقت دارد. در برابر در برخی بخش ها قواعد دستوری چندان مراعات نشده است.

علت تفاوت زبانی میان متون اوستایی را می توان به دو عامل نسبت داد. یکی این که قدمت بعضی از آثار بیشتر از دسته دیگر است و دیگر این که شاید اختلاف لهجه میان این دو دسته آثار وجود داشته است".^۱

اوستایی که امروزه وجود دارد شامل ۵ بخش یعنی یسن ها، ویسپرد، یشت ها، وندیداد و خرده اوستا است که تنها حدود یک چهارم از آن چیزی است که در زمان ساسانیان موجود بوده.

^۱ تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام، ص ۳۶

متون اوستایی نیز بر اساس ویژگیها و قدمت زبانی به دو نوع «متون گاهانی» و «متون اوستایی متاخر» تقسیم می شود.

گاهان

متون گاهانی شامل گاهان (گات ها یا گاثاها)، یسن های هپتنگهائی و چهار دعا در یسن ۲۷ است.

بخش گاهان، قدیمی ترین بخش از اوستا می باشد که از ۱۷ سرود تشکیل شده است و در اوستایی که امروز به جای مانده در بین « یسن ها» قرار دارد به این ترتیب: ۲۸ تا ۴۳، ۴۴ تا ۵۱ و ۵۳.

اما گاهان به ۵ بخش تقسیم شده که هریک از آنها دارای فصولی به نام «هات»، «هاد» یا «ها» می باشد.

پس از گاهان، یسن های ۳۵-۴۱ که به «هپتنگهائی» معروف است، قدیمی ترین بخش از اوستا شمرده می شود.

در اینجا نیکوست کلام استاد هاشم رضی نیز که در کتاب «زرتشت و تعالیم او» بیان شده را بجهت اطلاع بیشتر ذکر شود:

"قدیم ترین قسمت اوستا گاتاها یا سرودها است که در قسمت «یسنا» جای داده شده اند.

گاتاها یا سرودها را از شخص زر تشت می دانند. البته میان محققان در این باب اختلاف است، چون همه سرودها را از شخص زرتشت ندانسته و برخی را از نخستین شاگردان وی می دانند. اما آن چه که مسلم است، زبان این سرودها بسیار کهن است، چنان که میان آنها با سایر قسمت های اوستا از لحاظ زبان شناسی، فاصله یی تقریباً دور باید قایل شد. هم چنین از لحاظ مضامین، مفاهیم، وصف زندگی و روش آن و اشاراتی در این باب است که به هیچ وجه نمی توان تاریخ سرودن آنها را از هزار و دویست سال پیش از میلاد پایین تر قرار داد.

هر گاه قایل شویم که این سرودها و اشعار، صورت اختصاری منشوراتی باشد که برای بهتر از حفظ کردن و به خاطر سپردن به نظم در آمده اند، آنگاه است که در باره تعیین قدمت آن حتی از حدس و گمان نیز کاری بر نمی آید.

به هر حال گاتاها یا سرودها که بنا بر شواهد و قرآینی اغلب شان از شخص زرتشت است، به پنج قسمت تقسیم شده اند که هر قسمتی شامل چند فصل از «یسنا» است که به ترتیب عبارتند از :

۱- اهنود Ahunavaiti که شامل هفت فصل، یا هفت ها از یسنا می باشد. از ها ۶۸ تا ۳۴.

۲- اشتود Ushtavaiti که مجموعاً دارای چهار ها می باشد از ها ۴۳ تا ۴۶.

۳- سپنتمد - سپنتامینو spenta mainyu نیز دارای چهار فصل است. ۴۷ تا ۵۰.

۴- وهوخشتر vohu Khshathra که دارای يك فصل، یعنی ها ۵۱ می باشد.

۵- وهیشتواشت Vahishtu Ishty نیز شامل يك ها - یعنی فصل پنجاه و سوم است.^۱

^۱ زرتشت و تعلیم او، ص ۱۴۰ و ۱۴۱

۱. بشود ای اهورامزدا که با یاری وهومن (اندیشه نیک) به تو نزدیک شوم. به من کامیابی ها و پادشاهی را که از راه آشا (راستی و حقیقت) به دست می آید. در دو جهان مادی و مینوی ارزانی شود که از آنها برای پشتیبانان تو خرمی و سربلندی پدید آید.^۱

و بعضی می گویند: «پروردگارا! به ما در دنیا (نیکی) عطا کن و در آخرت نیز (نیکی) مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار».^۲
زمانی را به خاطر بیاور که آن جوانان به غار پناه بردند، و گفتند: «پروردگارا ما را از سوی خودت رحمتی عطا کن، و راه نجاتی برای ما فراهم ساز».^۳

^۱ گاتاها/ سرود یکم - بند دوم

^۲ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (بقره/ ۲۰۱)

^۳ إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا (کهف/ ۱۰)

۲. به درخواست ما (من و پیروانم) برای یاری و پشتیبانی به سویم آید.^۱

با وهومن به سویم آی و در پرتو اش، دهشی ارزانی بدار که زمانی دراز پایدار بماند. اکنون ای مزدا به یاری سخنان ارزشمند (وگفتار رسا) به زرتشت و یارانش نیرو بده تا بر آزارها و ستیزگی دشمن چیره شویم.^۲

و هنگامی که در برابر (جالوت) و سپاهیان او قرارگرفتند گفتند: «پروردگارا! پیمانه شکیبایی و استقامت را بر ما بریز! و قدمهای ما را ثابت بدار! و ما را بر جمعیت کافران، پیروز بگردان!»^۳

سخنشان تنها این بود که: «پروردگارا! گناهان ما را ببخش! و از تندرویهای ما در کارها، چشم‌پوشی کن! قدمهای ما را استوار بدار! و ما را بر جمعیت کافران، پیروز گردان!»^۴

^۱ گاتاها/ سرود یکم - بندسوم

^۲ گاتاها/ سرود یکم - بند ششم

^۳ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (بقره/ ۲۵۰)

^۴ وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (آل عمران/ ۱۴۷)

۳. من که روانم را با کمک وهومن در بست و سراسر به سرود (آموزش‌های گاتاهائی) می‌سپارم و از پاداش اهورامزدا برای کردار نیک آگاهم. تا زمانیکه نیرو و توانایی دارم در آرزوی رسیدن به راستی و حقیقت این سرودها را در دیده دارم و دنبال می‌کنم.^۱

ای اشا سهم و بخش ما را از پاداشی که برای نیک اندیشی است ارزانی بدار. ای آرمئیتی به ویشتاسپ و من (زرتشت) توانایی ببخش. ای مزدا اکنون کام ما را برآور و بخواه که پیام‌مینی را بشنویم و دریابیم.^۲

ای اشا کی به وسیله تو سروش را خواهیم دید و وهومن را در می‌یابم تا به سوی اهورامزدا، آن بزرگترین و نیرومندترین، راه جویم و با این پیام مینی، گمراهان را با زبان خویش به بالاترین مرز درست اندیشی هدایت کنم؟^۳

بهشت «بهترین آفریده» اهورا را به وسیله تو برترین، که با بهترین راستی همراه و هماهنگ هستی، از روی مهر برای فروشوشت دلیز، برای خودم و یارانم درخواست می‌کنم. و به همگان بخشایش نیک اندیشی را برای همیشه، در سراسر زندگی ارزانی بدار.^۴

کجا هستید ای اشا، وهومن و خشترا به سویم بشتابید و شما ای مزدا مرا با توجه و دانائی خود برای انجمن بزرگ مغان بپذیرید و از خود بدانید. ای اهورا اکنون بیا به

^۱ گاتاها/ سرود یکم - بند چهارم

^۲ گاتاها/ سرود یکم - بندهفتم

^۳ گاتاها/ سرود یکم - بند پنجم

^۴ گاتاها/ سرود یکم - بندهشتم

سوی ما (زرتشت و یارانش) و بخششی که همانندی با خودتان است به ما ارزانی دار.^۱

پروردگارا! ما را تسلیم فرمان خود قرار ده! و از دودمان ما، امتی که تسلیم فرمانت باشند، به وجود آور! و طرز عبادت‌مان را به ما نشان ده و توبه ما را بپذیر، که تو توبه‌پذیر و مهربانی!^۲ پروردگارا! در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیز، تا آیات تو را بر آنان بخواند، و آنها را کتاب و حکمت بیاموزد، و پاکیزه کند؛ زیرا تو توانا و حکیمی (و بر این کار، قادری)!^۳

^۱ گاتاها/ سرود دوم بندیازدهم

^۲ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (بقره/۱۲۸)

^۳ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (قره/۱۲۹)

۴. پس ای اهورامزدا کسانی را که از روی راستی و نیک اندیشی درستکار و سزاوار شناختی، کام و مراد آنان را با گشاده دستی برآورده ساز. می دانم که نزد شما آموزش ها، باورها و هدف های درست مورد بی توجهی نیستند.^۱

پس هر کس هموزن ذره ای کار خیر انجام دهد آن را می بیند!^۲
 بگو: «ای بندگان من که ایمان آورده اید! از (مخالفت) پروردگارتان پرهیزید!
 ! برای کسانی که در این دنیا نیکی کرده اند پاداش نیکی است! و زمین خدا
 وسیع است، (اگر تحت فشار سران کفر بودید مهاجرت کنید) که صابران
 اجر و پاداش خود را بی حساب دریافت می دارند!^۳

و برای خداست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است تا بدکاران را به کیفر
 کارهای بدشان برساند و نیکوکاران را در برابر اعمال نیکشان پاداش دهد!^۴

^۱ گاتاها/ سرود یکم - بندهدم

^۲ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ (زلزال/۷)

^۳ قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ (زمر/۱۰)

^۴ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى (نجم/۳۱)

۵. مرا خشم، ستم، کینه توزی، درشتی، تندخویی در بند کرده. برایم پشتیبان دیگری جز شما نیست. پس راهنمایی نیک و شایسته به من نشان بدهید.^۱

پروردگارا! هر که را تو (بخاطر اعمالش)، به آتش افکنی، او را خوار و رسوا ساخته‌ای! و برای افراد ستمگر، هیچ یآوری نیست!^۲

پروردگارا! ما صدای منادی (تو) را شنیدیم که به ایمان دعوت می‌کرد که: «به پروردگار خود، ایمان بیاورید!» و ما ایمان آوردیم؛ پروردگارا! گناهان ما را بخش! و بدیهای ما را بپوشان! و ما را با نیکان (و در مسیر آنها) بمیران!^۳

^۱ گاتاها/ سرود دوم - بند یکم

^۲ رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلُ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (آل عمران/ ۱۹۲)

^۳ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ (آل عمران/ ۱۹۳)

۶. سپس آفریدگار جهان از اشا (نماد راستی و نظام هستی) پرسید، چه کسی را برای رهبری (و دآوری) جهانیان می‌شناسی که همراه و پشتیبان آن باشیم که بتواند با نیروی کار در آبادگری جهان بکوشد و چه کسی را برای سروری خواستاری که بتواند هواداران دروغ و خشم را دور کند؟^۱.

[موسی گفت] وزیری از خاندانم برای من قرار ده. برادرم هارون را. با او پشتم را محکم کن. و او را در کارم شریک ساز.^۲

^۱ گاتاها/ سرود دوم بنددوم

^۲ وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي. هَارُونُ أَخِي. اَشْدُدْ بِهِ أَزْرِي. وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي
(طه/۲۹-۳۲)

۷. آشا ادامه می‌دهد. مزدا سخنان (و آموزشهای) خود را بهتر از همه به یاد دارد و بی‌گمان به آنچه پیش از این از سوی دیوان (هواداران دروغ و بت پرستان) مردم پیرو آنها انجام شده یا در آینده انجام گیرد آگاه است. آهورا خود به تنهایی داور و تصمیم گیرنده است. بنابراین بر ما بشود چنانکه او می‌خواهد^۱.

ای فرزندان آدم! شیطان شما را نفریید، آن گونه که پدر و مادر شما را از بهشت بیرون کرد، و لباسشان را از تنشان بیرون ساخت تا عورتشان را به آنها نشان دهد! چه اینکه او و همکارانش شما را می‌بینند از جایی که شما آنها را نمی‌بینید؛ (اما بدانید) ما شیاطین را اولیای کسانی قرار دادیم که ایمان نمی‌آورند!^۲

^۱ گاتاها/ سرود دوم بندچهارم

^۲ يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوَّاهُمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ (اعراف/ ۲۷)

۸. پس بی گمان آفریدگار، تو را (گئوش را) برای شبان و سرپرستی آبادگر آفریده که از تو نگهبانی کند.^۱

آنگاه روان جهان از میان آن دو راهنمای بد و خوب برای خود زرتشت را برای راهنمایی آبادگری برگزید که او را چون شبانی نگهبان باشد. سروری پرهیزگار که خدمتگزار وهومن باشد و نیک اندیشی را گسترش دهد.^۲

و من تو را (برای مقام رسالت) برگزیدم؛ اکنون به آنچه بر تو وحی می شود، گوش فراده!^۳

^۱ گاتاها/ سرود دوم - بندششم

^۲ گاتاها/ سرود چهارم - بنددهم

^۳ وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى (طه/۱۳)

۹. این مانترا (پیام مینوی) پیشکشی است که اهورا همگام با اشا پدید آورده مزدای پاك پيشرفت و بهبودی را (با آن پیام) به جهانیان ارزانی داشته که آن را به نیازمندان و خواستاران آموزش دهد.^۱

این دستورها و سخنان ناشنیده را به شما یادکنندگان و هوشمندان آشکار می‌کنیم. (و نیز) برای کسانی که با آموزش‌های نادرست جهان راستی و نیکی را به تباهی می‌کشند، ولی آنها برای گروندگان به مزدا بهترین سخنان و آموزش‌ها هستند.^۲

آن کتاب با عظمتی است که شک در آن راه ندارد و مایه هدایت پرهیزکاران است.^۳

این قرآن، به راهی که استوارترین راه‌هاست، هدایت می‌کند؛ و به مؤمنانی که اعمال صالح انجام می‌دهند، بشارت می‌دهد که برای آنها پاداش بزرگی است.^۴

^۱ گاتاها/ سرود دوم - بند هفتم

^۲ گاتاها/ سرود چهارم - بندیکم

^۳ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ (بقره/۲)

^۴ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا (اسرا/۹)

۱۰. وهومن: آن کس که در اینجا به من شناخته شد، یگانه کسی که به آموزش‌های ما گوش داده، زرتشت سپنتمان است. ای مزدا او می‌خواهد برای ما و آشا سرودهای نیایش (گاتاها) بسراید از این رو به او شیوایی و شیرینی سخن بخشیده می‌شود.^۱

(موسی) گفت: «پروردگارا! سینه‌ام را گشاده کن و کارم را برایم آسان گردان و گره از زبانم بگشای تا مردم سخنم را نیکو فهم کنند.^۲

^۱ گاتاها/ سرود دوم - بندهشتم

^۲ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي. وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي. وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي. يَفْقَهُوا قَوْلِي (طه ۲۵-۲۸)

۱۱. بشنوید با گوش هوش بهترین چیزها (و آموزش ها) را، بنگرید با اندیشه روشن دو راه (اهورایی و اهریمنی را) هر یک خودتان دآوری (و گزینش) کنید. در برابر جنبش بزرگ (آیینی و فکری) آن را (گزینش خود را) با آگاهی اعلام کنید.^۱

آری، آن دو گوهر غیر مادی آغازین که با هم در حال تجرد و رویا بودند پدیدار و آشکار شدند. در اندیشه، گفتار و کردار، یکی نیک و دیگری بد است. از این دو نیکوکاران هستند که شیوه درست را برمی گزینند نه زیانکاران.^۲

آری، هنگامیکه این دو مینو به هم برسند در آغاز، زندگی و نازندگی داده می شود و پدید می آید (و پاکی و پلیدی با هم برخورد می کنند) چنانکه سرانجام بدترین زندگی از آن دروغگویان و زیانکاران و بهترین منش گزینش درستکاران خواهد بود.^۳

از این دو منش (گوهر یا مینوی خوب و بد) آن کس که هواخواه دروغ بود بدترین کردار را برگزید و آن که دارای پاکترین و پیشروترین منش بود، اشا را برگزید، یعنی آنکس که جامه ای چون سخت ترین سنگ بر تن کرده است. آنان که اهورا را با کارهای راست و با باور و ایمان کامل خشنود می سازند.^۴

^۱ گاتاها/ سرود سوم - بند دوم

^۲ گاتاها/ سرود سوم - بند سوم

^۳ گاتاها/ سرود سوم - بند چهارم

^۴ گاتاها/ سرود سوم - بند پنجم

از این دو نفس (یا دو گوهر غیر مادی) گمراهان به شیوه درست برنگزیدند. زیرا هنگام گفتگو (و پرسش و پاسخ) تزویر و فریب برایشان چیره شد چنانکه بدترین منش را برگزیدند. بنابراین با خشم همراه (و هم آواز) شدند که جهان هستی را به تباهی می کشند^۱.

گفت: «اکنون که مرا گمراه ساختی، من بر سر راه مستقیم تو، در برابر آنها کمین می کنم! سپس از پیش رو و از پشت سر، و از طرف راست و از طرف چپ آنها، به سراغشان می روم؛ و بیشتر آنها را شکرگزار نخواهی یافت!»^۲

به بندگانم بگو: «سخنی بگویند که بهترین باشد! چرا که (شیطان بوسیله سخنان ناموزون)، میان آنها فتنه و فساد می کند؛ همیشه شیطان دشمن آشکاری برای انسان بوده است!»^۳

البته شیطان دشمن شماست، پس او را دشمن بدانید؛ او فقط حزبش را به این دعوت می کند که اهل آتش سوزان (جهنم) باشند!

^۱ گاتاها/ سرود سوم - بند ششم

^۲ قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ. ثُمَّ لَأَنزِلَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ (اعراف/ ۱۶ و ۱۷)

^۳ وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُبِينًا (اسراء/ ۵۳)

ای مردم! از آنچه در زمین است، حلال و پاکیزه بخورید! و از گامهای شیطان، پیروی نکنید! چه اینکه او، دشمن آشکار شماست! او شما را فقط به بدیها و کار زشت فرمان می‌دهد؛ (و نیز دستور می‌دهد) آنچه را که نمی‌دانید، به خدا نسبت دهید.^۲

شیطان، شما را (به هنگام انفاق) وعده فقر و تهیدستی می‌دهد؛ و به فحشا (و زشتیها) امر می‌کند؛ ولی خداوند وعده «آمزش» و «فرونی» به شما می‌دهد؛ و خداوند، قدرتش وسیع، و (به هر چیز) داناست. (به همین دلیل، به وعده‌های خود، وفا می‌کند.). (خدا) دانش و حکمت را به هر کس بخواهد (و شایسته بداند) می‌دهد؛ و به هر کس دانش داده شود، خیر فراوانی داده شده است. و جز خردمندان، (این حقایق را درک نمی‌کنند، و) متذکر نمی‌گردند.^۳

۱ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ (فاطر/۶)

۲ يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (بقره/۱۶۸ و ۱۶۹)

۳ الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ (بقره/۲۶۸ و ۲۶۹)

۱۲. و به این جهان هستی می آید (سوشیانت و رهایی بخش) با نیروی فرمانروایی (خسترا) و پاك منشی (وهومن) و راستی (اشا) تن را نیروی جوانی (وسر زندگی) و روان را راست منشی (آرمئیتی) می بخشد. چنانکه بر آنها (هواداران دیو) پیشی می گیرد (و پیروز می شود) و برای تو (ای اهورا) آنها را با آهن لگام می کنند و در بند می کنند.^۱

ما می خواهیم بر مستضعفان زمین منت نهیم و آنان را پیشوایان و وارثان روی زمین قرار دهیم!^۲

^۱ گاتاها/ سرود سوم - بند هفتم

^۲ وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ (قصص/۵)

۱۳. و بدینسان هنگامی که کیفر گناهانشان فرا برسد. آنگاه ای مزدا فرمانروایی و توانایی تو به وسیله وهومن آشکار می‌شود. آنها آگاه می‌شوند ای اهورا تا آن که دروغ را باید به دست راستی بسپارند.^۱

هنگامی که نخستین وعده فرا رسد، گروهی از بندگان پیکارجوی خود را بر ضدّ شما میانگیزیم (تا شما را سخت در هم کوبند؛ حتی برای به دست آوردن مجرمان)، خانه‌ها را جستجو می‌کنند؛ و این وعده‌ای است قطعی!^۲

و هنگامی که فرمان خداوند (برای مجازات آنها) صادر شود، بحق داوری خواهد شد؛ و آنجا اهل باطل زیان خواهند کرد!^۳

(قارون) گفت: «این ثروت را بوسیله دانشی که نزد من است به دست آورده‌ام!» آیا او نمی‌دانست که خداوند اقوامی را پیش از او هلاک کرد که نیرومندتر و ثروتمندتر از او بودند؟! (و هنگامی که عذاب الهی فرا رسد) مجرمان از گناهانشان سؤال نمی‌شوند.^۴

^۱ گاتاها/ سرود سوم - بند هشتم

^۲ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولَىٰ بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا (اسرا/۵)

^۳ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ (غافر/۷۸)

^۴ قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ (قصص/۷۸)

۱۴. زمانی که بی‌گمان شیوه تبهکاری و ویرانگری که از کامیابی دروغ سرچشمه گرفته باشد فرو ریزد، آنگاه شتابان‌ترین و کوشاترین کسان که در نیک نامی و درستکاری بلند آوازه و بیشتر از دیگرانند در جایگاه بهشت آسای وهومن و مزدا و اشا گردهم آمده دست به کار (دادگری و آبادانی) می‌شوند.^۱

هرگاه ای مردم این فرمان‌ها را که مزدا (خرد) نهاده است پیروی کنید. و راه راست را از بیراهه باز شناسید، آنگاه به راستی زیان دیر پا از آن گمراهان و سودهای فراوان به کام پیروان راستی خواهد بود.^۲

هنگامی که واقعه عظیم (قیامت) واقع شود ...^۳ سعادتمندان و خجستگان (هستند)؛ چه سعادتمندان و خجستگانی!^۴ ... آنها مقرّبانند. در باغهای پر نعمت بهشت (جای دارند)!

^۱ گاتاها/ سرود - سوم بنددهم

^۲ گاتاها/ سرود سوم - بندیازدهم

^۳ إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ (واقعه/۱)

^۴ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ (واقعه/۸)

^۵ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ. فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (واقعه/۱۱ و ۱۲)

۱۵. هم اوست که با خرد خویش آفریدگار نظام هستی و پاسدار نیک اندیشی است .
ای اهورا با آن گوهر مینوی اندیشه، افزاینده و بالنده باش که تاکنون همان
هستی^۱.

بدین سان تو را شناختم ای مزدا جوان، که نخستین سرچشمه آفرینش، بی‌آغاز و
در اندیشه و پیشرو هستی با چشم جان دریافتم که تو پدر و پرورش دهنده نیک
اندیشی و آفریننده راستین نظام کاینات هستی و در تمام کارهای جهان سروری
داری^۲.

از آن توست آرامش و آرمئیتی، از آن توست آن گوهر مینوی خرد که آفریدگار
جهانست^۳.

اوست که آسمانها و زمین را بحق آفرید؛ و آن روز که (به هر چیز) می‌گوید:
«موجود باش!» موجود می‌شود؛ سخن او، حق است؛ و در آن روز که در
«صور» دمیده می‌شود، حکومت مخصوص اوست، از پنهان و آشکار با خبر
است، و اوست حکیم و آگاه^۴.

^۱ گاتاها/ سرود چهارم - بند هفتم

^۲ گاتاها/ سرود چهارم - بند هشتم

^۳ گاتاها/ سرود چهارم - بند نهم

^۴ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ
وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْخَبِيرُ (انعام/۷۳)

بگو: خداوند، یکتا و یگانه است. خداوندی است که همه نیازمندان قصد او می کنند. (هرگز) نژاد، و زاده نشد.^۱

^۱ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ. اللَّهُ الصَّمَدُ. لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (اخلاص ۱-۳)

۱۶. ای اهورا آنگاه که راه را به جهانیان ارائه می‌دهی آزاد است از راهی بروی که راهنمایی در آن باشد یا راهنمایی نباشد.^۱

بگو: «این حقّ است از سوی پروردگارتان! هر کس می‌خواهد ایمان بیاورد (و این حقیقت را پذیرا شود)، و هر کس می‌خواهد کافر گردد!»^۲

ما راه را به او نشان دادیم، خواه شاکر باشد (و پذیرا گردد) یا ناسپاس!^۳

در قبول دین، اکراهی نیست. (زیرا) راه درست از راه انحرافی، روشن شده است. بنابراین، کسی که به طاغوت [= بت و شیطان، و هر موجود طغیانگر] کافر شود و به خدا ایمان آورد، به دستگیره محکمی چنگ زده است، که گسستن برای آن نیست. و خداوند، شنوا و داناست.^۴

^۱ گاتاها/ سرود چهارم - بند نهم

^۲ وَ قُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَ مَنْ شَاءَ فَلْيُكْفِرْ (کهف/۲۹)

^۳ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا (انسان/۳)

^۴ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (بقره/۲۵۶)

۱۷. از آنجا که در آغاز ای مزدا، جهان جانداران، وجدان و سرشت ما را با اندیشه و خرد خود آفریدی و آنگاه به تن ما جان بخشیدی ما نیز آرزومندیم که کردارمان، گفتارمان و گزینش هایمان با اندیشه و خرد تو هماهنگ شود.^۱

روی خود را متوجه آیین خالص پروردگار کن! این فطرتی است که خداوند، انسانها را بر آن آفریده... این است آیین استوار؛ ولی اکثر مردم نمی دانند!^۲

^۱ گاتاها/ سرود چهارم - بند یازدهم

^۲ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (روم/۳۰)

۱۸. ای مزدا اگر گفتگویی آشکار باشد یا پنهانی که از جدان خویش پرسیده شود درباره گناهی کوچک یا آنکه سزاوار بزرگترین کیفر باشد آنها را با چشم روشنت می‌بینی و همه را بر پایه نظام راستی و اِشا در نظر می‌گیری^۱.

گناهان آشکار و پنهان را رها کنید! زیرا کسانی که گناه می‌کنند، بزودی در برابر آنچه مرتکب می‌شدند، مجازات خواهند شد^۲.

آنچه را در آسمانها و زمین است می‌داند، و از آنچه پنهان یا آشکار می‌کنید با خبر است؛ و خداوند از آنچه در درون سینه‌هاست آگاه است^۳.

^۱ گاتاها/ سرود چهارم - بند سیزدهم

^۲ وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيَجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ (انعام/ ۱۲۰)

^۳ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (تغابن/ ۴)

۱۹. باید دانا با دانا (درباره آنچه درست و مهم است) سخن گوید و آن را آشکار کند تا مبدا که نادان مردم را گمراه کند.^۱

ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کافر می شوید، در حالی که (به درستی آن) گواهی می دهید؟! ای اهل کتاب چرا حق را با باطل (میامیزید و) مشتبه می کنید (تا دیگران نفهمند و گمراه شوند)، و حقیقت را پوشیده می دارید در حالی که می دانید؟!^۲

^۱ گاتاها/ سرود چهارم - بند هفدهم

^۲ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (آل عمران/ ۷۰ و ۷۱)

۲۰. بنابراین مبادا کسی از شما که به پیام و آموزش‌های پیروان دروغ (دشمنان صلح و سازندگی) گوش فرا دهد چون خانه، روستا، شهر و کشور را دچار بد زیستی و ویرانی خواهد کرد.^۱

و از فتنه‌ای پرهیزید که تنها به ستمکاران شما نمی‌رسد؛ (بلکه همه را فرا خواهد گرفت؛ چرا که دیگران سکوت اختیار کردند.) و بدانید خداوند کیفر شدید دارد!^۲

^۱ گاتاها/ سرود چهارم - بند هجدهم

^۲ وَأَتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (انفال/ ۲۵)

۲۱. پس باید آنها را با جنگ افزار نابود کرد و ریشه آنها را بر کند.^۱

و در راه خدا، با کسانی که با شما می جنگند، نبرد کنید! و از حد تجاوز نکنید، که خدا تعدی کنندگان را دوست نمی دارد!^۲

و با آنها پیکار کنید! تا فتنه (و بت پرستی، و سلب آزادی از مردم)، باقی نماند؛ و دین، مخصوص خدا گردد. پس اگر (از روش نادرست خود) دست برداشتند، (مزاحم آنها نشوید! زیرا) تعدی جز بر ستمکاران روا نیست.^۳

^۱ گاتاها/ سرود چهارم - بند هجدهم

^۲ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (بقره/۱۹۰)

^۳ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ (بقره/۱۹۳)

۲۲. مزدا در پرتو روشنایی و خرد خود هنگام تقسیم میان درستکار و نادرست از روی میزان و دادگری عمل خواهد کرد.^۱

ای مزدا، در این دوران زندگی تو با گوهر پاك مینوی، با نیرو و اندیشه نیک خود، کارهای آفریدگان را بررسی می‌کنی و بر آنها چشم می‌نهی که چگونه پیش می‌روند. داور، آرمیتی نماد پارسایی های تو را برای آنها آگهی می‌کند و هیچکس نمی‌تواند خرد تو را فریب دهد.^۲

(و به آنها گفته می‌شود:) امروز به هیچ کس ذره‌ای ستم نمی‌شود، و جز آنچه را عمل می‌کردید جزا داده نمی‌شوید!^۳

^۱ گاتاها/ سرود چهارم - بندنوزدهم

^۲ گاتاها/ سرود هشتم - بند ششم

^۳ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (یس/۵۴)

۲۳. کسی که به سوی مرد پارسا و درستکار آید برایش روشنایی و شکوه به بار آورد و گرنه بهره اش زاری و نیازمندی خواهد بود و روزگاری دراز در تیرگی، بد خوراکی، تنگ روزی و دریغا گویی خواهد گذراند. شما پیروان دروغ را، وجدانتان به خاطر کردار و اعمالتان به آن هستی نکبت بار می‌راند.^۱

اکنون سخن می‌گوییم از آنچه که بنیاد هستی (و وجود) است که اهورامزدا، خدای دانا به من گوشزد کرده است. کسانی از شما که پایه های بنیادین (اصول) این آیین را درست انجام ندهند به آن سان که من می‌اندیشم (درک کرده ام) و گوشزد می‌کنم برای آنها در سرانجام هستی آه و افسوس خواهد بود.^۲

آنان را از روز حسرت [روز رستاخیز که برای همه مایه تأسف است] بترسان، در آن هنگام که همه چیز پایان می‌یابد! و آنها در غفلتند و ایمان نمی‌آورند!^۳

و آنها را از روز نزدیک بترسان، هنگامی که از شدت وحشت دلها به گلوگاه می‌رسد و تمامی وجود آنها مملو از اندوه می‌گردد؛ برای ستمکاران دوستی وجود ندارد، و نه شفاعت کننده‌ای که شفاعتش پذیرفته شود.^۴

^۱ گاتاها/ سرود چهارم - بند بیستم

^۲ گاتاها/ سرود دهم - بند سوم

^۳ وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (مریم/ ۳۹)

^۴ وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَرْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاطْمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ (غافر/ ۱۸)

۲۴. اهورا مزدا از نیروی رسایی، جاودانی و راستی که همبسته یکدیگر و مایه بارآوری و فراوانی است به کسی ارزانی می‌دارد که پرهیزگاری و هومن را در کار و کنش پیشه خود سازد. چنین کسی در اندیشه و منش دوست اهورامزدا خواهد بود.^۱

هر کس تقوای الهی پیشه کند، خداوند راه نجاتی برای او فراهم می‌کند... و هر کس تقوای الهی پیشه کند، خداوند کار را بر او آسان می‌سازد!... و هر کس تقوای الهی پیشه کند، خداوند گناهانش را می‌بخشد و پاداش او را بزرگ می‌دارد!^۲

^۱ گاتاها/ سرود چهارم - بند بیست و یکم

^۲ مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا... وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ... وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا (طلاق/ ۲-۵)

۲۵. ای دیوان! شما همگی از تخمه و نژاد پلید و بد اندیش هستید و آن سردسته و ریسی که شما رامی ستاید، خود نیز دیو دروغ و کردارش پست و بی ارزش است.^۱

چنانکه شما پلیدترین کارها را فرمان می دهید تا آنچه که دیوپسند است گسترش و افزایش یابد و مردم از نیک اندیشی و خرد، روی گردان شده از راستی و دادگری دوری جویند و گمراه شوند.^۲

بدین وسیله شما دیوان مردم را فریب می دهید و گمراه می کنید. آنها را از زندگی خوب بهشت آسا و پاینده باز می دارید. شما دیوان نیز فریب خورده زشتی و بد اندیشی هستید از اینرو اندیشه و کردار و گفتارتان پلید است و فرمانروایی هوادار دروغ را برتری می دهید و می پذیرید.^۳

[خداوند به شیطان گفت] از آنجا [بهشت] بیرون شو که مطرود هستی. تا روز قیامت بر تو لعنت است.^۴

که بر بندگانم تسلط نخواهی یافت؛ مگر گمراهانی که از تو پیروی می کنند. و دوزخ، میعادگاه همه آنهاست!^۱

^۱ گاتاها/ سرود پنجم - بند سوم

^۲ گاتاها/ بند چهارم - سرود پنجم

^۳ گاتاها/ بند پنجم - سرود پنجم

^۴ قَالَ فَأَخْرَجَ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيمٌ. وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ (حجر/۳۴ و ۳۵)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از گامهای شیطان پیروی نکنید! هر کس پیرو شیطان شود (گمراهش می‌سازد، زیرا) او به فحشا و منکر فرمان می‌دهد!^۲

^۱ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ. وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ (حجر/۴۲ و ۴۳)

^۲ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ (نور/۲۱)

۲۶. آموزگار بد پیام راستین را برمی گرداند، با گفتارش شیوه درست و خرد زندگی را تباه می‌سازد و نیروی گرانبهای نیک اندیشی را از آدمی دور می‌کند. بدین وسیله با گفتارم که سرچشمهٔ مینوی و اخلاقی دارد، ای مزدا و ای اشا از رفتار آموزگار بد دادخواهی می‌کنم.^۱

آن مرد بد نهاد آموزش‌ها و سخنان درست را برمی گرداند و تحریف می‌کند... و هواداران دروغ را در برابر ستمکاران می‌نهد. هم اوست که کشتزارها را ویران می‌کند و بر روی مرد پارسا جنگ افزار برمی‌کشد.^۲

ای فرستاده (خدا)! آنها که در مسیر کفر شتاب می‌کنند و با زبان می‌گویند: «ایمان آوردیم» و قلب آنها ایمان نیاورده، تو را اندوهگین نسازند! و (همچنین) گروهی از یهودیان که خوب به سخنان تو گوش می‌دهند، تا دستاویزی برای تکذیب تو بیابند؛ آنها جاسوسان گروه دیگری هستند که خودشان نزد تو نیامده‌اند؛ آنها سخنان را از مفهوم اصلیش تحریف می‌کنند، و (به یکدیگر) می‌گویند: «اگر این (که ما می‌خواهیم) به شما داده شد (و محمد بر طبق خواسته شما دآوری کرد)، بپذیرید، وگرنه (از او) دوری کنید!» (ولی) کسی را که خدا (بر اثر گناهان پی‌درپی او) بخواهد مجازات کند، قادر

^۱ گاتاها/ سرود پنجم - بند نهم

^۲ گاتاها/ سرود پنجم - بند دهم

به دفاع از او نیستی؛ آنها کسانی هستند که خدا نخواستہ دلهایشان را پاک کند؛ در دنیا رسوایی، و در آخرت مجازات بزرگی نصیبشان خواهد شد.^۱

۱ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزَنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَاعُونَ لِقَوْمٍ آخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يَحْرِقُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (مائده/۴۱)

۲۷. گرهم که در جایگاه بدترین اندیشه قرار دارد، آرزوی نیرو می کند، او که ویران کننده زندگی است. ای مزدا، دودمان ستایشگران تو درخواست دادخواهی دارد که گرهم آنها را از دیدار حقیقت و اشا باز می دارد.^۱

گفت: «پروردگارا! مرا تا روز رستاخیز مهلت ده (و زنده بگذار!)» فرمود: «تو از مهلت یافتگانی! (اَمَّا نَه تا روز رستاخیز، بلکه) تا روز وقت معینی.»^۲ ... بر بندگانم تسلط نخواهی یافت؛ مگر گمراهانی که از تو پیروی می کنند^۳

^۱ گاتاها/ سرود پنجم - بند سیزدهم

^۲ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ. قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ. إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ (حجر/۳۶-۳۸)

^۳ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ (حجر/۴۲)

۲۸. آنکس که به درستکار به بهترین روی نیکی ورزد، خواه وی یکی از خویشان یا یکی از هم تیره گان یا از مردم سرزمین آریایی باشد، یا آنکس که برای جهانیان با شور و شوق کار و خدمت می کند، چنین کسی ای اهورا، در قلمرو اشا و سرزمین وهومن جای دارد.^۱

ای مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را تیره ها و قبیله ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید؛ (اینها ملاک امتیاز نیست)، گرامی ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست؛ خداوند دانا و آگاه است!^۲

ای کسانی که ایمان آورده اید! کاملاً قیام به عدالت کنید! برای خدا شهادت دهید، اگر چه (این گواهی) به زیان خود شما، یا پدر و مادر و نزدیکان شما بوده باشد! (چرا که) اگر آنها غنی یا فقیر باشند، خداوند سزاوارتر است که از آنان حمایت کند.^۳

^۱ گاتاها/ سرود ششم - بندسوم

^۲ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (حجرات/۱۳)

^۳ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا (نسا/۱۳۵)

۲۹. ای مزدا، کسی هستم که تو را می ستایم، نافرمانی و اندیشه پلید را از تو دور می کنم.^۱

از تو که بزرگتر از همه و برترین هستی فرمان می برم. در پایان دادن پلیدی ها، تو را فرا می خوانم تا به زندگی دراز دست یابم و به نیروی منش نیک (وهومن) و از روی راستی به سوی راه های درست که اهورامزدا در آنها جایگاه دارد برسم.^۲

ای مزدا به هدف های من که با نیک اندیشی دنبال می کنم توجه کنید. آن پرستشی است سزاوار بزرگی، چون شما و گفتار ستایش آمیزی است که از راستی سرچشمه می گیرد. بهره پایداری در نیایش شما، رسایی و پایدگی است که برایم نهاده و مقرر شده است.^۳

(پروردگارا!) تنها تو را می پرستیم؛ و تنها از تو یاری می جوییم. ما را به راه راست هدایت کن. راه کسانی که آنان را مشمول نعمت خود ساختی؛ نه کسانی که بر آنان غضب کرده ای؛ و نه گمراهان.^۴

^۱ گاتاها/ سرودششم - بند چهارم

^۲ گاتاها/ سرودششم - بند پنجم

^۳ گاتاها/ سرودششم - بند هشتم

^۴ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ. اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (فاتحه/ ۵-۷)

۳۰. بر پایه آموزش، همه آنها را که به شیوه خوب های گاتایی زندگی می کنند آنها که بوده اند، آنها که هستند و آنها که خواهند بود. ای مزدا همه آنها را از دوستی خود بهرمند کن و آنها را در پناه خود بگیر به همراه وهومن، اشا و خشترا، خواست مهرآمیز خود را درباره آنها افزون کن.^۱

ای اهورا! برخیز به همراه آرمئیتی و «پرهیزگاری» به من آن نیروی زندگی را که با پاکترین گوهر مینوی هماهنگ است ارزانی بدار. مرا از چیرگی و توانایی در پرتو اشا، از پشتیبانی منش نیک بهره مند کن که پاداشی شایسته و خرسندکننده است.^۲

پروردگارا! مرا، و پدر و مادرم و تمام کسانی را که با ایمان وارد خانه من شدند، و جمیع مردان و زنان باایمان را بیامرز و ظالمان را جز هلاکت میفز!^۳

پروردگارا! به ما در دنیا (نیکی) عطا کن! و در آخرت نیز (نیکی) مرحمت فرما! و ما را از عذاب آتش نگاه دار!^۴

^۱ گاتاها/ سرود ششم - بند دهم

^۲ گاتاها/ سرود ششم - بند دوازدهم

^۳ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا (نوح/۲۸)

^۴ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (بقره/۲۰۱)

پروردگارا! ما را تسلیم فرمان خود قرار ده! و از دودمان ما، امتی که تسلیم فرمانت باشند، به وجود آور! و طرز عبادتمان را به ما نشان ده و توبه ما را بپذیر، که تو توبه‌پذیر و مهربانی!^۱

۳۱. بدین سان زرتشت تن و جان خویش، گزیده منش مینوی، گفتار و کرداری را که برای راستی و در راه شهریاری او انجام می‌شود و فرمانبرداری خود را به مزدا پیشکش می‌کند.^۲

ای مزدا کار، گفتار و نیایشی که از روی راستی برای تو انجام شود، تو در برابر آن نیرومندی و پایداری می‌بخشی، مرد درستکار آنها را بارها و بسیار تکرار می‌کند و آنها را به تو پیشکش می‌نماید^۳

کسانی که ایمان آوردند و هجرت نمودند و با اموال و جانهای خود در راه خدا جهاد کردند، و آنها که پناه دادند و یاری نمودند، آنها یاران یکدیگرند^۴

۱ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (بقره/۱۲۸)

۲ گاتاها/ سرود ششم - بند چهاردهم

۳ گاتاها/ سرود هفتم - بند یکم

۴ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ (انفال/۷۲)

و آنها که ایمان آوردند و هجرت نمودند و در راه خدا جهاد کردند، و آنها که پناه دادند و یاری نمودند، آنان مؤمنان حقیقی‌اند؛ برای آنها، آمرزش (و رحمت خدا) و روزی شایسته‌ای است.^۱

۳۲. پیروان دین دروغ بی‌گمان ما را با کارهایی که در میان بسیاری موجب آسیب و ویرانی می‌باشد می‌ترسانند. آنچنانکه مرد زورمندی برای دشمنی با تو ای مزدا، ناتوانی را بترساند. اینها به اشا و راستی نمی‌اندیشند و اندیشه نیک از آنها به دور می‌باشد.^۲

(و نیز به یاد آور) زمانی را که دو طایفه از شما تصمیم گرفتند سستی نشان دهند (و از وسط راه بازگردند)؛ و خداوند پشتیبان آنها بود (و به آنها کمک کرد که از این فکر بازگردند)؛ و افراد باایمان، باید تنها بر خدا توکل کنند! خداوند شما را در «بدر» یاری کرد (و بر دشمنان خطرناک، پیروز ساخت)؛ در حالی که شما (نسبت به آنها)، ناتوان بودید. پس، از خدا بهره‌زید (و در برابر دشمن، مخالفت فرمان پیامبر نکنید)، تا شکر نعمت او را بجا آورده باشید!^۳

^۱ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (انفال/۷۴)

^۲ گاتاها/ سرود هفتم - بند هشتم

^۳ إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ. وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (آل عمران/ ۱۲۲ و ۱۲۳)

۳۳. مرد خردمند اندرز می دهد کرداری را که بر پایه وهومن و نیک اندیشی است باید به دست آورد. دانا می گوید باید آرمئیتی، پارسایی و پرهیزگاری را که سازنده و آفریننده و همکار اشاست از آن خود کرد.^۱

پاداشی را که برای نیکوکاران نوید داده ای همانست. ای مزدا، تو تنها بخشنده و سرچشمه آن هستی.^۲

هر کس کار شایسته ای انجام دهد، خواه مرد باشد یا زن، در حالی که مؤمن است، او را به حیاتی پاک زنده می داریم؛ و پاداش آنها را به بهترین اعمالی که انجام می دادند، خواهیم داد.^۳

و اما کسی که ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد، پاداشی نیکوتر خواهد داشت؛ و ما دستور آسانی به او خواهیم داد.^۴

^۱ گاتاها/ سرود هفتم - بند دهم

^۲ گاتاها/ سرود هفتم - بند سیزدهم

^۳ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنشَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (نحل/۹۷)

^۴ وَأَمَّا مَن آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ لَهُ مِن أَمْرِنَا يُسْرًا (کهف/۸۸)

۳۴. همچنین برای او (اشاره به زرتشت) که آرزومند کامیابی است، بشود این مزدا! که آگاهی از هر چیز بهترین آنرا با پیروی از پاکترین گوهر معنوی تو به دست آورد و کامیاب شود. ای اشا! آن نیروهای شگرف را که با پیروی از منش پاک (وهومن) به دست می آید به او ارزانی دار تا همه روزهای یک زندگی دیرپا را با شادی به سر برد.^۱

تا خداوند آنان را [مومنان] به بهترین اعمالی که انجام داده‌اند پاداش دهد، و از فضل خود بر پاداششان بیفزاید؛ و خداوند به هر کس بخواهد بی حساب روزی می‌دهد (و از مواهب بی‌انتهای خویش بهره‌مند می‌سازد).^۲

^۱ گاتاها/ سرود هشتم - بند دوم

^۲ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (نور/۳۸)

۳۵. ای اهورا مزدا آنگاه تو را پاك (و سزاوار ستایش) شناختم که دریافتم تو در آغاز آفرینش جهان کارها و گفتارها را پاداش می دهی: بدی برای بد و خوبی برای خوب. با کاردانی تو پایان دوران آفرینش نیز چنین خواهد بود.^۱

هر کس بدی کند، جز بمانند آن کیفر داده نمی شود؛ ولی هر کس کار شایسته ای انجام دهد - خواه مرد یا زن - در حالی که مؤمن باشد آنها وارد بهشت می شوند و در آن، روزی بی حسابی به آنها داده خواهد شد.^۲

کسی که عمل صالحی انجام دهد، سودش برای خود اوست؛ و هر کس بدی کند، به خویشتن بدی کرده است؛ و پروردگارت هرگز به بندگان ستم نمی کند!^۳

^۱ گاتاها/ سرود هشتم - بند پنجم

^۲ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ (غافر/۴۰)

^۳ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ (فصلت/۴۶)

۳۶. ای اهورامزدا تو را پاك و سزاوار ستایش شناختم آنگاه که وهومن (منش نیک) به سویم آمد و پرسید «که هستی؟ هوادار کیستی؟ چگونه امروز آنچه برای آشکار شده برای توضیح (و پرسش و پاسخ) با جهانیان و کسانت در میان می گذاری؟»^۱

سپس به او گفتم، نخست آنکه زرتشت هستم تا جایی که توان دارم از دشمنان راستین دروغکار و پشتیبان نیرومند مرد درستکار خواهم بود اگر در آنچه پیش آید از آن نیروی فراگیر بهره مند شوم تا آنجا که توان دارم ای مزدا تو را ستایش می کنم و برای سرود می گویم.^۲

بگو: «ای مردم! اگر در عقیده من شک دارید، من آنهایی را که جز خدا می پرستید، نمی پرستم! تنها خداوندی را پرستش می کنم که شما را می میراند! و من مأمورم که از مؤمنان باشم!»^۳

بگو: «من مأمورم که خدا را پرستش کنم در حالی که دینم را برای او خالص کرده باشم، و مأمورم که نخستین مسلمان باشم!»^۴

^۱ گاتاها/ سرود هشتم - بند هفتم

^۲ گاتاها/ سرود هشتم - بند هشتم

^۳ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَقَّأَكُمْ وَأَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (یونس/ ۱۰۴)

^۴ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ وَأَمَرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ (زمر/ ۱۱ و ۱۲)

۳۷. بهترین چیز برای هوشمند، اندیشیدن در آرامش است مباد مردی بخواهد پیرو دروغ را خشنود (و از خود راضی) کند چه آنها، همه درستکاران (و پیروان اشا) را بدخواه (و دشمن) می انگارند.^۱

ای کسانی که ایمان آورده اید! افرادی که آیین شما را به باد استهزاء و بازی می گیرند - از اهل کتاب و مشرکان - ولی خود انتخاب نکنید؛ و از خدا بپرهیزید اگر ایمان دارید!^۲

^۱ گاتاها/ سرود هشتم - بند پانزدهم

^۲ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُؤًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُم مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ (مائده/۵۷)

۳۸. این را از تو می‌پرسم، ای اهورا! به راستی برای من آشکار کن. برای کسی چون تو چگونه باید نیایش شود. ای مزدا مرا آگاه کن کسی مانند من، دوست تو برای کسی چون تو چگونه نیایش کند؟^۱

و نام پروردگارت را یاد کن و تنها به او دل ببند! همان پروردگار شرق و غرب که معبودی جز او نیست، او را نگاهبان و وکیل خود انتخاب کن^۲

و نماز را بپا دارید، و زکات را بپردازید، و همراه رکوع کنندگان رکوع کنید!^۳

در انجام همه نمازها، (به خصوص) نماز وسطی [= نماز ظهر] کوشا باشید! و از روی خضوع و اطاعت، برای خدا بپاخیزید!^۴

بگو: «اللّٰه» را بخوانید یا «رحمان» را، هر کدام را بخوانید، (ذات پاکش یکی است؛ و) برای او بهترین نامهاست! و نمازت را زیاد بلند، یا خیلی آهسته نخوان؛ و در میان آن دو، راهی (معتدل) انتخاب کن!^۵

^۱ گاتاها/ سرود نهم - بند اول

^۲ وَادْکُرِ اسْمَ رَبِّکَ وَتَبَتَّلْ إِلَیْهِ تَبَتُّیْلًا. رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَکِیْلًا (مزمّل / ۹۸)

^۳ وَأَقِمْوَا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْکَعُوا مَعَ الرَّاكِعِینَ (بقره/ ۴۳)

^۴ حَافِظُوا عَلَی الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطٰی وَقُومُوا لِلّٰهِ قَانِتِینَ (بقره/ ۲۳۸)

^۵ قُلْ ادْعُوا اللّٰهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمٰنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰی وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِکَ وَلَا تُخَافَتْ بِهَا وَابْتَغِ بَیْنَ ذَٰلِكَ سَبِیْلًا (اسرا/ ۱۱۰)

۳۹. این را از تو می‌پرسم ای اهورا به راستی برای من آشکار کنی. بنیاد بهترین زندگی در این جهان چگونه است؟ آیا کسی که آنها را بخواهد و برای به دست آوردن آنها تلاش کند می‌تواند دور از گزند بماند؟^۱

بدانید زندگی دنیا تنها بازی و سرگرمی و تجمل پرستی و فخرفروشی در میان شما و افزون طلبی در اموال و فرزندان است، همانند بارانی که محصولش کشاورزان را در شگفتی فرو می‌برد، سپس خشک می‌شود بگونه‌ای که آن را زردرنگ می‌بینی؛ سپس تبدیل به کاه می‌شود! و در آخرت، عذاب شدید است یا مغفرت و رضای الهی؛ و (به هر حال) زندگی دنیا چیزی جز متاع فریب نیست!^۲

مثل زندگی دنیا، همانند آبی است که از آسمان نازل کرده‌ایم؛ که در پی آن، گیاهان (گوناگون) زمین - که مردم و چهارپایان از آن می‌خورند - می‌روید؛ تا زمانی که زمین، زیبایی خود را یافته و آراسته می‌گردد، و اهل آن مطمئن می‌شوند که می‌توانند از آن بهره‌مند گردند، (ناگهان) فرمان ما، شب‌هنگام یا در روز، (برای نابودی آن) فرامی‌رسد؛ (سرما یا صاعقه‌ای را بر آن مسلط می‌سازیم؛ و آنچنان آن را درو می‌کنیم که گویی دیروز هرگز (چنین

^۱ گاتاها/ سرود نهم - بند دوم

^۲ اَعْلَمُوا اَتَمَّا الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِعِبٍّ وَلَهُوَ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيْجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُوْنُ حُطَامًا وَفِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيْدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعٌ الْغُرُوْرُ (حدید/ ۲۰)

کشتزاری) نبوده است! این گونه، آیات خود را برای گروهی که می‌اندیشند،
شرح می‌دهیم!^۱

۱ إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَنْ لَّمْ تَغْنِ بِالْأَمْسِ
كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (يونس/۲۴)

۴۰. این را از تو می‌پرسم، ای اهورا براستی برای من آشکار کنی کیست سرچشمه (پدر) سامان و نظام هستی (اشا) در آغاز آفرینش؟ کیست که مسیر خورشید و ستارگان را بنیاد نهاده؟ با کیست که ماه گهگاه می‌افزاید و می‌کاهد؟ ای مزدا دانستن اینها و چیزهای دیگر را آرزو دارم.^۱

این را از تو می‌پرسم، ای اهورا به راستی برای من آشکار کن کیست که زمین را در پائین و آسمان‌ها را در بالا نگاه می‌دارد؟ و نیز آب‌ها و گیاهان را که فرو نیفتند؟ کیست که ابرها و باد تند رو را به لگام می‌کشد؟ ای مزدا کیست آفریننده منش نیک؟^۲

این را از تو می‌پرسم، ای اهورا به راستی برای من آشکار کن کدام استاد، کار روشنائی و تاریکی را بنیان نهاد؟ کدام استاد، کار خواب و بیداری را پدید آورد؟ کیست که به وسیله او بامداد، نیمروز و شب وجود دارند؟ همه آنها ستاینده را یادآور می‌شوند به وظیفه خود «ستایش» عمل کند.^۳ به راستی که تو با گوهر مینوی خود آفریننده همه آنها هستی.^۴

^۱ گاتاها/ سرود نهم - بند سوم

^۲ گاتاها/ سرود نهم - بند چهارم

^۳ گاتاها/ سرود نهم - بند پنجم

^۴ گاتاها/ سرود نهم - بند هفتم

خداوند همان کسی است که شما را آفرید، سپس روزی داد، بعد می‌میراند، سپس زنده می‌کند؛ آیا هیچ یک از همتایانی که برای خدا قرار داده‌اید چیزی از این کارها را می‌توانند انجام دهند؟! او منزّه و برتر است از آنچه همتای او قرار می‌دهند.^۱

پروردگار شما، خداوندی است که آسمانها و زمین را در شش روز [= شش دوران] آفرید؛ سپس بر تخت (قدرت) قرار گرفت، و به تدبیر کار (جهان) پرداخت؛ هیچ شفاعت کننده‌ای، جز با اذن اونیست؛ این است خداوند، پروردگار شما! پس او را پرستش کنید! آیا متذکر نمی‌شوید؟!^۲

خداوند همان کسی است که آسمانها و زمین را آفرید؛ و از آسمان، آبی نازل کرد؛ و با آن، میوه‌ها (ی مختلف) را برای روزی شما (از زمین) بیرون آورد؛ و کشتی‌ها را مسخر شما گردانید، تا بر صفحه دریا به فرمان او حرکت کنند؛ و نه‌رها را (نیز) مسخر شما نمود^۳

۱ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذَلِكَ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (روم/۴۰)

۲ إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكَ اللَّهُ رَبَّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ أَقْلًا تَذَكَّرُونَ (یونس/۳)

۳ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ (ابراهیم/۳۲)

۴۱. این را از تو می‌پرسم ای اهورا! به راستی برای من آشکار کن آیا اینها بدین‌سان که در زیر خواهم گفت درست است؟ آیا کارهایی که همراه با پارسائی (آرمیئت) باشد دسترسی به اشا را افزایش می‌دهد؟ آیا نوید (وعده) دادی با پیروی وهومن (نیک اندیشی) می‌توان به قلمرو فرمانروائی تو رسید؟^۱

(آری) در آن روز صورتهایی شاداب و مسرور است و به پروردگارش می‌نگرد!^۲
یقیناً پرهیزگاران در باغها و نهرهای بهشتی جای دارند، در جایگاه صدق نزد خداوند مالک مقتدر!^۳

^۱ گاتاها/ سرود نهم - بند ششم

^۲ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ. إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ (قیامت/ ۲۲ و ۲۳)

^۳ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ (قمر/ ۵۴ و ۵۵)

۴۲. این را از تو می‌پرسم ای اهورا! به راستی برای من آشکار کن گفتی: این آئین را از میان آنها که وجود دارند بهترین است که آفریدگان مرا، آنها که همبسته با اشا هستند، و به گفتار و کرداری که هماهنگ با آرمئیتی است توجه دارند، خوشبخت می‌کند^۱

دین در نزد خدا، اسلام (و تسلیم بودن در برابر حق) است. و کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده شد، اختلافی (در آن) ایجاد نکردند، مگر بعد از آگاهی و علم، آن هم به خاطر ظلم و ستم در میان خود؛ و هر کس به آیات خدا کفر ورزد، (خدا به حساب او می‌رسد؛ زیرا) خداوند، سریع الحساب است.^۲

^۱ گاتاها/ سرود نهم - بند دهم

^۲ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (آل عمران/ ۱۹)

۴۳. چگونه می‌شود آرمیتی و پارسائی به سوی آنان فرا آید؟ آنان که آئین تو، به آنها آموخته شده. من نخستین کسی هستم که با آنها آئین تو را دریافتم. و دیگران همگی را با نفرت می‌نگرم.^۱

بگو: «من مأمورم که خدا را پرستش کنم در حالی که دینم را برای او خالص کرده باشم، و مأمورم که نخستین مسلمان باشم!»^۲

^۱ گاتاها/ سرود نهم - بند یازدهم

^۲ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ. وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ (زمر/ ۱۱ و ۱۲)

۴۴. چه کسی درستکار است یا چه کسی دُرُوند است، با (کدام یک از) آنها رایزنی کنم؟ کدام یک از آن دو پلید است این یکی یا آن دیگر؟ دروند به راستی کسی است که راه رستگاری تو را ببندد (با آموزش تو پیکار کند) او دروند و پلید است نه آن دیگر.^۱

و کسی که خدا و پیامبر را اطاعت کند، (در روز رستاخیز)، همنشین کسانی خواهد بود که خدا، نعمت خود را بر آنان تمام کرده؛ از پیامبران و صدّیقان و شهدا و صالحان؛ و آنها رفیقهای خوبی هستند!^۲

از اهل کتاب، جمعیتی هستند که (به حق و ایمان) قیام می‌کنند؛ و پیوسته در اوقات شب، آیات خدا را می‌خوانند؛ در حالی که سجده می‌نمایند. به خدا و روز دیگر ایمان می‌آورند؛ امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند؛ و در انجام کارهای نیک، پیشی می‌گیرند؛ و آنها از صالحانند.^۳

^۱ گاتاها/ سرود نهم - بند دوازدهم

^۲ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا (نسا/۶۹)

^۳ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ. يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ (آل عمران/۱۱۳ و ۱۱۴)

۴۵. چگونه می‌توانیم دیو دروغ را از خود دور کنیم؟ و نیز از کسانی که در نافرمانی و سرپیچی پافشاری می‌کنند، آنها که به راستی گرایش ندارند و با آن هماهنگی نمی‌کنند از رایزنی با اندیشه نیک «وهومن» بهره نمی‌گیرند؟^۱

چگونه می‌توان دیو دروغ را به دست اشا داد تا زدودن آن با آموزش پیام‌های مینوی تو، و وارد آوردن دو دستگی و شکاف بزرگ میان پیروان دروغ فراهم شود و بلا و دشمنی را ای مزدا با خود ببرند؟^۲

او [شیطان]، بر کسانی که ایمان دارند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند، تسلطی ندارد.^۳

سپس آدم از پروردگارش کلماتی دریافت داشت؛ (و با آنها توبه کرد.) و خداوند توبه او را پذیرفت؛ چرا که خداوند توبه‌پذیر و مهربان است.^۴

پس تا می‌توانید تقوای الهی پیشه کنید و گوش دهید و اطاعت نمایید و انفاق کنید که برای شما بهتر است؛ و کسانی که از بخل و حرص خویشتن مصون بمانند رستگارند!^۱

^۱ گاتاها/ سرود نهم - بند سیزدهم

^۲ گاتاها/ سرود نهم - بند چهاردهم

^۳ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (نحل/۹۹)

^۴ فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (بقره/۳۷)

۴۶. چون تو در پرتو اشا توانایی داری به سوی آنها. هنگامی که دو سپاه خوب و بد به هم رسند و به تو متوسل شوند بر طبق قانون که تو ای مزدا نهاده ای کی و کدام یک از آن دو را تو پیروزی می دهی؟^۲

ای پیامبر! مؤمنان را به جنگ (با دشمن) تشویق کن! هرگاه بیست نفر با استقامت از شما باشند، بر دویست نفر غلبه می کنند؛ و اگر صد نفر باشند، بر هزار نفر از کسانی که کافر شدند، پیروز می گردند.^۳

ای کسانی که ایمان آورده اید! نعمت خدا را بر خود به یاد آورید در آن هنگام که لشکریایی (عظیم) به سراغ شما آمدند؛ ولی ما باد و طوفان سختی بر آنان فرستادیم و لشکریانی که آنها را نمی دیدید (و به این وسیله آنها را در هم شکستیم)؛ و خداوند همیشه به آنچه انجام می دهید بینا بوده است.^۴

^۱ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (تغابن/۱۶)

^۲ گاتاها/ سرود نهم - بند پانزدهم

^۳ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا (انفال/۶۵)

^۴ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا (احزاب/۹)

۴۷. چگونه ای مزدا هماهنگ با شما به سوی هدفم پیش روم که با دلبستگی به شما سخنانم گیرا (و نافذ) شود برای (به منظور) پیوسته شدن با رسایی و جاودانگی برابر آن مانترا (پیام معنوی) که وابسته به شماست؟^۱

به زبان خوش با مردم تکلم کنید^۲

با حکمت و اندرز نیکو، به راه پروردگارت دعوت نما! و با آنها به روشی که نیکوتر است، استدلال و مناظره کن! پروردگارت، از هر کسی بهتر می داند چه کسی از راه او گمراه شده است؛ و او به هدایت یافتگان داناتر است.^۳

^۱ گاتاها/ سرود نهم - بند هفدهم

^۲ قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا (بقره/۸۳)

^۳ ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (نحل/۱۲۵)

۴۸. اکنون سخن می‌گوییم درباره دو گوهر غیرمادی نخستین که بنیاد هستی می‌باشد یکی از آن دو که پاکترین است، به آنکه پلید(و تبهکار) است، چنین می‌گوید نه اندیشه‌های ما، نه آموزش‌های ما، نه خرد ما، نه گزینش‌های ما، نه گفته‌های ما، نه کردار ما، نه آیین ما و نه روان‌های ما با یکدیگر سازگاری ندارند.^۱

و (یاد کن) هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده و خضوع کنید!» همگی سجده کردند؛ جز ابلیس که سر باز زد، و تکبر ورزید، (و به خاطر نافرمانی و تکبرش) از کافران شد.^۲

شیطان سخت با خدای رحمان مخالفت و عصیان کرد.^۳

^۱ گاتاها/ سرود دهم - بند دوم

^۲ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ (بقره/۳۴)

^۳ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا (مریم/۴۴)

۴۹. او کسانی را که در جستجوی رستگاری هستند پناه می‌دهد چه آنها که زنده اند، بوده اند، یا خواهند بود چنانکه روان مرد درستکار در جاودانگی توانا (و پیروز) خواهد بود و رنج دیرپای از آن مردانی است که پیرو دروغ هستند. این را اهورامزدا با توانایی خود آفریده است.^۱

بگو: «اگر من نیز بر خلاف فرمانش رفتار کنم) هیچ کس مرا در برابر او حمایت نمی‌کند و پناهگاهی جز او نمی‌یابم»^۲

من کار خود را به خدا واگذارم که خداوند نسبت به بندگانیش بیناست!^۳

^۱ گاتاها/ سرود دهم - بند هفتم

^۲ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا (جن/۲۲)

^۳ أَفْوَضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنْ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ (غافر/۴۴)

۵۰. ما می‌کوشیم او را برای خودمان با اندیشه نیک خوشنود کنیم او که خوشبختی و بدبختی را (خوبی و بدی را) در گزینش ما نهاده و به ما واگذار کرده است باشد که اهورامزدا با توانایی خود به ما نیروی این کار را ارزانی دارد تا با پیوند با اشا و وهومن گروه ما انسان‌ها به سوی (گزینش خوب و خوشبختی) پیش رود.^۱

و قسم به جان آدمی و آن کس که آن را (آفریده و) منظم ساخته، سپس فجور و تقوا (شرّ و خیرش) را به او الهام کرده است،^۲

^۱ گاتاها/ سرود دهم - بند نهم

^۲ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا. فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا (شمس/ ۷ و ۸)

۵۱. کسی که توانگر، بزرگ خانه و از تیره خوب است باید آن کس را که به او روی می‌آورد با آبرومندی و گشاده دستی بپذیرد. خواه براساس دستور کار و پیشه او باشد یا بنا بر پیمان و رسوم جاری.^۱

و در راه خدا، انفاق کنید! و (با ترک انفاق)، خود را به دست خود، به هلاکت نیفکنید! و نیکی کنید! که خداوند، نیکوکاران را دوست می‌دارد.^۲

از تو سؤال می‌کنند چه چیز انفاق کنند؟ بگو: «هر خیر و نیکی (و سرمایه سودمند مادی و معنوی) که انفاق می‌کنید، باید برای پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و مستمندان و درماندگان در راه باشد.» و هر کار خیری که انجام دهید، خداوند از آن آگاه است. (لازم نیست تظاهر کنید، او می‌داند).^۳

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از آنچه به شما روزی داده‌ایم، انفاق کنید! پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن، نه خرید و فروش است (تا بتوانید سعادت و نجات از کیفر را برای خود خریداری کنید)، و نه دوستی (و رفاقت‌های مادی سودی دارد)، و نه شفاعت؛ (زیرا شما شایسته شفاعت

^۱ گاتاها/ سرود یازدهم - بند پنجم

^۲ وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمُ أَجْرٌ بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (بقره/۱۹۵)

^۳ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّهِ وَالْيَوْمِئَاتِ وَآلِئَامِي وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (بقره/۲۱۵)

نخواهید بود.) و کافران، خود ستمگرند؛ (هم به خودشان ستم می‌کنند، هم به دیگران).^۱

^۱ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ (بقره/۲۵۴)

۵۲. ای اهورا مزدا ، هر کس، خواه زن یا مرد آنچه را که تو برای زندگی، بهترین می دانی انجام دهد: «راستی را برای راستی، نیرومندی را همراه اندیشه نیک» من آنها را برای ستایش همچون شمایی همراهی می کنم.^۱

مردان و زنان باایمان ، ولّی (و یار و یاور) یکدیگرند امر به معروف ، و نهی از منکر می کنند نماز را برپا می دارند و زکات را می پردازند و خدا و رسولش را اطاعت می کنند بزودی خدا آنان را مورد رحمت خویش قرار می دهد خداوند توانا و حکیم است!^۲

^۱ گاتاها/ سرود یازدهم - بند دهم

^۲ وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (توبه/۷۱)

۵۳. اینچنین به شما سفارش می‌کنم: در کار کردن بکوشید. نه در بیکاری و تنبلی، ای جاماسب دانا از خاندان هوگو. با درونِ آگاه و شنیدن پیام اهورائی آماده نیایش او باشید. همان کسی که درست را از نادرست باز می‌شناسد.^۱

و اینکه برای انسان بهره ای جز سعی و کوشش او نیست^۲

و آن کسی که سرای آخرت را بطلبد ، و برای آن سعی و کوشش کند- در حالی که ایمان داشته باشد- سعی و تلاش او ، (از سوی خدا) پاداش داده خواهد شد.^۳

^۱ گاتاها/ سرود یازدهم - بند هفدهم

^۲ وَ أَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى (نجم/۳۹)

^۳ وَ مَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَ سَعَى لَهَا سَعِيَّهَا وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُوراً (اسرا/۱۹)

۵۴. کسی که به من یاری دهد، برای او بهترین چیزها را که در توان من باشد در پرتو وهومن (اندیشه نیک) به او نوید می‌دهم و آنکس که دشمنی کند و ما را آزار رساند به او آزار می‌رسانم ای مزدا با پیروی از اشا اراده شما را برآورده می‌کنم. این چنین است اندیشه و داروی من بر پایه خرد.^۱

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اگر (آیین) خدا را یاری کنید، شما را یاری می‌کند و گام‌هایتان را استوار می‌دارد. و کسانی که کافر شدند، مرگ بر آنان! و اعمالشان نابود باد! این بخاطر آن است که از آنچه خداوند نازل کرده کراهت داشتند؛ از این رو خدا اعمالشان را حبط و نابود کرد!^۲

^۱ گاتاها/ سرود یازدهم - بند هجدهم

^۲ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ. وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ. ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَأُحْبَطَ أَعْمَالُهُمْ

۵۵. کسی که از اشا پیروی می‌کند اگر از ته دل آن آموزش‌ها را به جای آورد آنچه را که برای زرتشت، درمان بخش‌ترین آرزوست پاداش شایسته او یک زندگی آرام و بی‌رنج است و نیز همه خواستنی‌هایی که در اندیشه گذرد در دو جهان بارور بهره او خواهد بود.^۱

بگو: «اگر خدا را دوست می‌دارید، از من پیروی کنید! تا خدا (نیز) شما را دوست بدارد؛ و گناهانتان را ببخشد؛ و خدا آمرزنده مهربان است.» بگو: «از خدا و فرستاده (او)، اطاعت کنید! و اگر سرپیچی کنید، خداوند کافران را دوست نمی‌دارد.»^۲

هر کس از من پیروی کند از من است؛ و هر کس نافرمانی من کند، تو بخشنده و مهربانی!^۳

^۱ گاتاها/ سرود یازدهم - بند نوزدهم

^۲ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ. قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ (آل عمران/ ۳۱ و ۳۲)

^۳ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (ابراهیم/ ۳۶)

۵۶. آن پاك ترين و بهترين سرشت ... کرداری است که با پیروی از آرمییتی با دست
ها انجام پذیرد. با این بینش که اهورامزدا پدر و تنها پدیدآورنده اشاست^۱.

و آن کس که سرای آخرت را بطلبد، و برای آن سعی و کوشش کند - در
حالی که ایمان داشته باشد - سعی و تلاش او، (از سوی خدا) پاداش داده
خواهد شد.^۲

^۱ گاتاها/ سرود دوازدهم - بند دوم

^۲ وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا
(اسرا/۱۹)

۵۷. آن گوهر پاك (سپنتامینيو) که تو پدر و پدیدآورنده آن هستی همانست که برای این جهان خوشبختی و شادی می آفریند و برای آنکس که پشتیبان آنست به کمک آرمیتی آرامش می بخشی هنگامی که ای مزدا با کمک وهومن با آن (سپنتامینيو) رایزنی کند.^۱

پیروان دروغ از این گوهر دوری می جویند. که پاك و ستودنی است. ولی ای مزدا برای پیروان راستی اینچنین نیست دو مرد گو اینکه به راستی تنگدست باشد می تواند به گوهر پاکی گرایش جوید و دوست درستکاران باشد و نیز مرد توانگر پر درآمد می تواند پلید باشد با پیروان دروغ درستی کند.^۲

ای اهورامزدا، آنچه را که با پیروی از گوهر پاك برای مرد درستکار (پیرو اش) نوید دادی که همه آنها به راستی بهترین هستند مردی که پیرو دروغ است از آن نویدها بی بهره می ماند و با کرداری که از اندیشه پلیدش مایه می گیرد به سر خواهد برد.^۳

(ای پیامبر!) برای آنان مثالی بزن: آن دو مرد، که برای یکی از آنها دو باغ از انواع انگورها قرار دادیم؛ و گرداگرد آن دو (باغ) را با درختان نخل پوشاندیم؛ و در میانشان زراعت پر برکتی قراردادیم. هر دو باغ، میوه آورده بود، (میوه های فراوان)، و چیزی فروگذار نکرده بود؛ و میان آن دو، نهر بزرگی جاری ساخته بودیم. صاحب این باغ، درآمد فراوانی داشت؛ به همین جهت، به دوستش - در حالی که با او گفتگو می کرد - چنین گفت: «من از نظر ثروت از تو برتر، و از نظر نفرات نیرومندترم!». و در حالی که نسبت به خود ستمکار

^۱ گاتاها/ سرود دوازدهم - بند سوم

^۲ گاتاها/ سرود دوازدهم - بند چهارم

^۳ گاتاها/ سرود دوازدهم - بند پنجم

بود، در باغ خویش گام نهاد، و گفت: «من گمان نمی‌کنم هرگز این باغ نابود شود! و باور نمی‌کنم قیامت برپا گردد! و اگر به سوی پروردگارم بازگردانده شوم (و قیامتی در کار باشد)، جایگاهی بهتر از این جا خواهم یافت!» دوست (با ایمان) وی -در حالی که با او گفتگو می‌کرد- گفت: «آیا به خدایی که تو را از خاک، و سپس از نطفه آفرید، و پس از آن تو را مرد کاملی قرار داد، کافر شدی؟! اولی من کسی هستم که «الله» پروردگار من است؛ و هیچ کس را شریک پروردگارم قرار نمی‌دهم! چرا هنگامی که وارد باغت شدی، نگفتی این نعمتی است که خدا خواسته است؟! قَوْتُ (و نیرویی) جز از ناحیه خدا نیست! و اگر می‌بینی من از نظر مال و فرزند از تو کمترم (مطلب مهمی نیست)! شاید پروردگارم بهتر از باغ تو به من بدهد؛ و مجازات حساب شده‌ای از آسمان بر باغ تو فروفرستد، بگونه‌ای که آن را به زمین بی‌گیاه لغزنده‌ای مبدل کند! و یا آب آن در اعمال زمین فرو رود، آن گونه که هرگز نتوانی آن را به دست آوری!» (به هر حال عذاب الهی فرا رسید)، و تمام میوه‌های آن نابود شد؛ و او بخاطر هزینه‌هایی که در آن صرف کرده بود، پیوسته دستهای خود را به هم می‌مالید -در حالی که تمام باغ بر داربستهایش فرو ریخته بود- و می‌گفت: «ای کاش کسی را همتای پروردگارم قرار نداده بودم!» و گروهی نداشت که او را در برابر (عذاب) خداوند یاری دهند؛ و از خودش (نیز) نمی‌توانست یاری گیرد. در آنجا ثابت شد که ولایت (و قدرت) از آن خداوند بر حق است! اوست که برترین ثواب، و بهترین عاقبت را (برای مطیعان) دارد!

۱ وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا. كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا. وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا. وَدَخَلَ

۵۸. هنگامی که با اینها (کردار درست) و با پیروی اشا کسی دروغ را شکست دهد وی که پاداش آنرا دریافت می کند درمی یابد آنچه از سوی دیوان و مردم پیرو آنها بارها درباره جاودانی خود گفته اند نادرست است. آنگاه ای اهورا (او) مرد درستکار) با ستایش های خود بزرگداشت تو را افزایش می دهد.^۱

[بهشتیان] می گویند: «ستایش مخصوص خداوندی است که ما را به این (همه نعمتها) رهنمون شد؛ و اگر خدا ما را هدایت نکرده بود، ما (به اینها) راه نمی یافتیم! مسلماً فرستادگان پروردگار ما حق را آوردند!» و (در این هنگام) به آنان ندا داده می شود که: «این بهشت را در برابر اعمالی که انجام می دادید، به ارث بردید!» و بهشتیان دوزخیان را صدا می زنند که: «آنچه را پروردگارمان به ما وعده داده بود، همه را حق یافتیم؛ آیا شما هم آنچه را

جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا. وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِّدْتُ إِلَى رَبِّي لَأُجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا. قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا. لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا. وَلَوْ لَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرَنُّنًا أَقْلَ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا. فَعَسَى رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا. أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَهَا غُورًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا. وَأَحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأُصْبِحَ يَقْلِبَ كَفْيِهِ عَلَى مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا. وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا. هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا (كهف/ ۳۲-۴۴)

^۱ گاتاها/ سرود سیزدهم - بند اول

پروردگارتان به شما وعده داده بود حق یافتید؟! گفتند: «بله!» در این هنگام، ندادهنده‌ای در میان آنها ندا می‌دهد که: «لعنت خدا بر ستمگران باد!»

۱ قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ. وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبَّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (اعراف/۴۳ و ۴۴)

۵۹. ای اهورا آنچه را که تو آگاهی برایم آشکار کن پیش از آنکه دوران زندگیم به پایان آید. چه زمانی مرد درستکار بر پیرو دروغ پیروز می‌شود؟ به راستی این فرجامی است که برای جهان هستی نیک شناخته شده^۱.

با یاران شیطان، پیکار کنید! (و از آنها نهراسید!) زیرا که نقشه شیطان، (همانند قدرتش) ضعیف است^۲.

چرا که او [شیطان]، بر کسانی که ایمان دارند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند، تسلطی ندارد^۳.

^۱ گاتاها/ سرود سیزدهم - بند دوم

^۲ فَقَاتُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا (نسا/۷۶)

^۳ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (نحل/۹۹)

۶۰. آری این آموزش ها برای آنکس که بپذیرد بهترین است آنچه را که اهورای بخشنده در پرتو اشا آموزش می دهد آن مرد دانای پاك سرشت با آموزش های ژرف و در پرتو خرد و اندیشه نیک ای مزدا کسی همانند تو خواهند شد.^۱

ای کسانی که ایمان آورده اید! اطاعت کنید خدا را! و اطاعت کنید پیامبر خدا و اولو الامر [= اوصیای پیامبر] را! و هرگاه در چیزی نزاع داشتید، آن را به خدا و پیامبر بازگردانید (و از آنها داوری بطلبید) اگر به خدا و روز رستاخیز ایمان دارید! این (کار) برای شما بهتر، و عاقبت و پایانش نیکوتر است.^۲

^۱ گاتاها/ سرود سیزدهم - بند سوم

^۲ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا (نسا/۵۹)

۶۱. بشود که فرمانروایان شایسته بر ما فرمان رانند نه فرمانروایان نادرست با کرداری که از بینش خوب و دانایی سرچشمه می‌گیرد.^۱

افراد (ستم‌دیده‌ای) می‌گویند: «پروردگارا! ما را از این شهر، که اهلش ستم‌گرند، بیرون ببر! و از طرف خود، برای ما سرپرستی قرار ده! و از جانب خود، یار و یابوری برای ما تعیین فرما!»^۲

^۱ گاتاها/ سرود سیزدهم - بند پنجم

^۲ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا (نسا/ ۷۵)

۶۲. او (آرمییتی) همانا برای ما جایگاه آرام فراهم می کند و به ما پایداری می بخشد. نیرویی ارزشمند که از اندیشه نیک سرچشمه می گیرد ارزانی می دارد.^۱

و مشرقها و مغربهای پر برکت زمین را به آن قوم به ضعف کشانده شده
(زیر زنجیر ظلم و ستم)، واگذار کردیم؛ و وعده نیک پروردگارت بر بنی
اسرائیل، بخاطر صبر و استقامتی که به خرج دادند، تحقق یافت^۲

^۱ گاتاها/ سرود سیزدهم - بند ششم

^۲ وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَعَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا
وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا (اعراف/۱۳۷)

۶۳. خشم را به زیر افکنید، تندخوئی را دور کنید شما که می‌کوشید به وهومن (اندیشه نیک) بپیوندید و به اشا گرایش دارید هم اندیش مرد پرهیزگار هستید که جایگاه او ای اهورا در سرای تو خواهد بود.^۱

همان کسانی که از گناهان بزرگ و اعمال زشت اجتناب می‌ورزند، و هنگامی که خشمگین شوند عفو می‌کنند.^۲

همانها که در توانگری و تنگدستی، انفاق می‌کنند؛ و خشم خود را فرو می‌برند؛ و از خطای مردم درمی‌گذرند؛ و خدا نیکوکاران را دوست دارد.^۳

^۱ گاتاها/ سرود سیزدهم - بند هفتم

^۲ وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ (شوری/۳۷)

^۳ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (آل عمران/۱۳۴)

۶۴. ای مزدا! خواست تو که هماهنگ با فرمانروایی خوب و سودمند تو باشد کدامست؟ ای اهورا، پاداش تو برای من (که خواست و فرمان تو را بکار می بندد) چیست؟ توانایی تو که با اشا (راستی و دادگری) همراه است پاداش باورمندان را چگونه در برابر آنها می نهد و آشکار می کند؟ تا انگیزه آنها در کارهایی باشد که از روان پاک (سپنتامینوی) سرچشمه بگیرد.^۱

برای آنها (در بهشت) خانه امن و امان نزد پروردگارشان خواهد بود؛ و او، ولی و یاور آنهاست بخاطر اعمال (نیکی) که انجام می دادند.^۲

به یقین، پرهیزگاران در باغها (ی سرسبز بهشت) و در کنار چشمه ها هستند.^۳

همان کسی که با فضل خود ما را در این سرای اقامت (جاویدان) جای داد که نه در آن رنجی به ما می رسد و نه سستی و واماندگی!^۴

و مژده ده کسانی را که ایمان آوردند و نیکوکاری پیشه کردند که جایگاه آنان باغهایی است که نهرها در آن جاری است، و چون از میوه های گوناگون آن بهره مند شوند گویند: این مانند همان میوه هایی است که پیش از این در

^۱ گاتاها/ سرود سیزدهم - بند هشتم

^۲ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (انعام/۱۲۷)

^۳ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (حجر/۴۵)

^۴ الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ (فاطر/۳۵)

دنیا ما را نصیب بود، و از نعمتهایی مانند یکدیگر بر آنان آورند، و آنها را در آن جایگاههای خوش، جفتهایی پاک و پاکیزه است و در آن بهشت، جاوید خواهند زیست.^۱

^۱ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (بقره/۲۵)

۶۵. ای مزدا می‌خواهم بدانم خطری (که از سوی پیروان دروغ) مرا تهدید می کند چه زمان با همراهی اشا بر آن چیره می شوید؟^۱

ای مزدا! چه زمان مردان باورمند فرا می‌رسند چه زمان آن نوشابه زرد رنگ زهرآگین را نابود می‌کنند که با آن کرپن‌های بدآموز و فرمانروایان بدکردار کشورها با کژاندیشی مردم را فریب می‌دهند.^۲

خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند وعده می‌دهد که قطعاً آنان را حکمران روی زمین خواهد کرد، همان گونه که به پیشینیان آنها خلافت روی زمین را بخشید؛ و دین و آیینی را که برای آنان پسندیده، پابرجا و ریشه‌دار خواهد ساخت؛ و ترسشان را به امنیت و آرامش مبدل می‌کند، آنچنان که تنها مرا می‌پرستند و چیزی را شریک من نخواهند ساخت. و کسانی که پس از آن کافر شوند، آنها فاسق‌اند.^۳ و (همچنین) غنایم بسیاری که آن را به دست می‌آورید؛ و خداوند شکست‌ناپذیر و حکیم است!^۴

^۱ گاتاها/ سرود سیزدهم - بند نهم

^۲ گاتاها/ سرود سیزدهم - بند دهم

^۳ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (نور/۵۵)

^۴ وَمَعَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (فتح/۱۹)

۶۶. کدام تیره، کدام خانواده با قانون و دستورهای تو همراه خواهد بود که برای مردم و جامعه ما نیک نامی آورد؟^۱

بندگان (خاص خداوند) رحمان، کسانی هستند که با آرامش و بی تکبر بر زمین راه می روند؛ و هنگامی که جاهلان آنها را مخاطب سازند (و سخنان نابخردانه گویند)، به آنها سلام می گویند (و با بی اعتنائی و بزرگواری می گذرند). کسانی که شبانگاه برای پروردگارشان سجده و قیام می کنند؛ و کسانی که می گویند: «پروردگارا! عذاب جهنم را از ما برطرف گردان، که عذابش سخت و پر دوام است! و کسانی که هرگاه انفاق کنند، نه اسراف می نمایند و نه سخت گیری؛ بلکه در میان این دو، حد اعتدالی دارند. و کسانی که معبود دیگری را با خداوند نمی خوانند؛ و انسانی را که خداوند خورش را حرام شمرده، جز بحق نمی کشند؛ و زنا نمی کنند؛ و هر کس چنین کند، مجازات سختی خواهد دید!»^۲

^۱ گاتاها/ سرود چهاردهم - بند هفتم

^۲ وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا. وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا. وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا. وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا. وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ. وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا (فرقان ۶۳-۶۸)

۶۷. ای مزدا این را از تو درخواست می‌کنم، به فروششتر که به اشا پیوسته است و همچنین برای من بالاترین پیروزی و نیک‌بختی را ارزانی دار آن نیک‌بختی در پناه فرمانروایی نیرومند توست.^۱

پروردگارا! به ما در دنیا (نیکی) عطا کن! و در آخرت نیز (نیکی) مرحمت فرما!
و ما را از عذاب آتش نگاه دار!^۲

پروردگارا! دل‌هایمان را، بعد از آنکه ما را هدایت کردی، (از راه حق) منحرف مگردان! و از سوی خود، رحمتی بر ما ببخش، زیرا تو بخشنده‌ای!^۳

^۱ گاتاها/ سرود چهاردهم - بند هشتم

^۲ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (بقره/۲۰۱)

^۳ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

(آل عمران/۸)

۶۸. چگونه می‌توانم (روانم می‌تواند) آنکس که برای کمک می‌آید شناسایی کنم؟
 برای پشتیبانی من و گروه پیروانم چه کسی یافت می‌شود؟ ای اهورا مزدا
 بی‌گمان زمانی که درخواست یاری کنم کس دیگری جز تو، اشا و وهومن
 نخواهد بود.^۱

و اگر ما بخواهیم آنها را به تو نشان می‌دهیم تا آنان را با قیافه‌هایشان
 بشناسی، هر چند می‌توانی آنها را از طرز سخنانشان بشناسی؛ و خداوند
 اعمال شما را می‌داند!^۲

^۱ گاتاها/ سرود پانزدهم - بند اول

^۲ وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَ لَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
 أَعْمَالَكُمْ (محمد/ ۳۰)

۶۹. باشد که شیوه خردمندی همراه اشا در سراسر زمین فراگیر شود^۱

زوال ناپذیر و پر برکت است کسی که قرآن را بر بنده اش نازل کرد تا
بیم‌دهنده جهانیان باشد.^۲

^۱ گاتاها/ سرود پانزدهم - بند پنجم

^۲ تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا (فرقان/۱)

۷۰. ای مزدا، سراینده (گاتاها) زرتشت که با اشایار و همکار است با بزرگداشت او (اشا) آواز سر می‌دهد. «باشد که آفریننده خرد زبانم را که اراپه ران (و ابزار کار) من است برای راهنمایی مردم آموزش دهد».^۱

[موسی (ع) می‌گفت] و گره از زبانم بگشای؛ تا سخنان مرا بفهمند!^۲

^۱ گاتاها/ سرود پانزدهم - بند ششم.

^۲ وَأَحْلِلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي. يَفْقَهُوا قَوْلِي (طه/۲۷ و ۲۸)

۷۱. می‌خواهم شتابان‌ترین تکاوران را برای شما آماده کنم که سرزمین‌های پهناور را به پیروزی برای ستایش شما در نوردند.^۱

هر نیرویی در قدرت دارید، برای مقابله با آنها [دشمنان]، آماده سازید! و (همچنین) اسبهای ورزیده (برای میدان نبرد)، تا به وسیله آن، دشمن خدا و دشمن خویش را بترسانید! و (همچنین) گروه دیگری غیر از اینها را، که شما نمی‌شناسید و خدا آنها را می‌شناسد! و هر چه در راه خدا (و تقویت بنیه دفاعی اسلام) انفاق کنید، بطور کامل به شما بازگردانده می‌شود، و به شما ستم نخواهد شد!^۲

^۱ گاتاها/ سرود پانزدهم - بند هفتم

^۲ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَظْلَمُونَ (انفال/ ۶۰)

۷۲. با چنین ستایش ها برای شما، پیوسته به سویتان میآیم و نیایش می کنم ای
مзда با یاری اشا و کرداری که از اندیشه نیک سرچشمه می گیرد چه هنگام
می توانم بدخواه خود به هر پاداشی دست یابم و از نیرویی بهره مند شوم، که
در پناه مهر آن بزرگوار (مзда) جای گیرم؟^۱

چه زمانی شادمانی جای دردمندی را می گیرد؟ کجا بخشش و گذشت برپا می شود؟
کجا راستی را گرامی می دارند؟ چه هنگام آرمیتی پاک، بهترین اندیشه و فرمانروایی
تو ای مزدا استوار می شود؟^۲

باغهایی از بهشت جاویدان است که همگی وارد آن می شوند؛ نهرها از زیر
درختانش می گذرد؛ هر چه بخواهند در آنجا هست؛ خداوند پرهیزگاران را
چنین پاداش می دهد!^۳

آنها صدای آتش دوزخ را نمی شنوند؛ و در آنچه دلشان بخواهد، جاودانه متنعم
هستند.^۴

آنچه بخواهند نزد پروردگارشان برای آنان موجود است؛ و این است جزای
نیکوکاران!^۱

^۱ گاتاها/ سرود پانزدهم - بند نهم

^۲ گاتاها/ سرود شانزدهم - بند چهارم

^۳ جَنَاتٌ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ (نحل/ ۳۱)

^۴ لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ (انبیا/ ۱۰۲)

۷۳. کارهایی که در پرتو وهومن انجام داده ام و کارهایی که در این پیرامون انجام خواهد شد و آن چیزها که در چشم ارزش دیدن دارد: روشنایی خورشید، بامدادان درخشان روزها همه آنها برای شما ای اهورامزدا و ای اشا نشان شکوهمندی است.^۲

به زودی نشانه های خود را در اطراف جهان و در درون جانشان به آنها نشان می دهیم تا برای آنان آشکار گردد که او حق است؛ آیا کافی نیست که پروردگارت بر همه چیز شاهد و گواه است؟!^۳

^۱ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ (زمر/۳۴).

^۲ گاتاها/ سرود پانزدهم - بند دهم

^۳ سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (فصلت/۵۳)

۷۴. آنها که با کردارشان به شما پیوسته اند، باید با گوش هوش نیز بییوندند.^۱

عربهای بادیه نشین گفتند: «ایمان آورده ایم» بگو: «شما ایمان نیاورده اید، ولی بگویید اسلام آورده ایم، اما هنوز ایمان وارد قلب شما نشده است! و اگر از خدا و رسولش اطاعت کنید، چیزی از پاداش کارهای شما را فروگذار نمی کند، خداوند، آمرزنده مهربان است.»^۲

^۱ گاتاها/ سرود شانزدهم - بند سوم

^۲ قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (حجرات/۱۴)

۷۵. و نیز باور دینی پیرو دروغ آنچه واقعیت راستین است نادیده می گیرد بی گمان روانش در گذرگاهی که مرز داوری میان خوب و بد است او را سرزنش می کند چون با کارهایش و گفتار با زبانش از راه راست به دور افتاده^۱.

و به آنچه نازل کرده ام [= قرآن] ایمان بیاورید! که نشانه های آن، با آنچه در کتابهای شماست، مطابقت دارد؛ و نخستین کافر به آن نباشید! و آیات مرا به بهای ناچیزی نفروشید!... و حق را با باطل نیامیزید! و حقیقت را با اینکه می دانید کتمان نکنید!^۲

^۱ گاتاها/ سرود شانزدهم - بند سیزدهم

^۲ وَأَمِنُوا بِمَا أُنْزِلَتْ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ... وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (بقره/۴۱ و ۴۲)

۷۶. بهترین آرزوی زرتشت اسپنتمان برآورده شده، زیرا اهورا مزدا برای او پاداش ها و زندگی شایسته ای در سراسر زندگانی ارزانی داشته است.^۱

(خداوند) فرمود: «ای موسی! من تو را با رسالتهای خویش، و با سخن گفتنم (با تو)، بر مردم برتری دادم و برگزیدم؛ پس آنچه را به تو داده‌ام بگیر و از شکرگزاران باش!»^۲

^۱ گاتاها/ سرود هفدهم - بند اول

^۲ قَالَ يَا مُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي وَبِكَلَامِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ (اعراف/ ۱۴۴)

۷۷. و چنین باشد که کی گشتاسب، پسر زرتشت و فروشتر اندیشه گفتار و کردار خود را برای بزرگداشت مزدا همواره با دانش و نیایش هایشان پی گیری کنند و خدمتگزار راههای درست آن آیین باشند که اهورا به سوشیانت (رهایی بخش) خود ارزانی داشته است.^۱

ما هم دعای او را پذیرفتیم، و یحیی را به او بخشیدیم؛ و همسرش را (که نازا بود) برایش آماده (بارداری) کردیم؛ چرا که آنان (خاندانی بودند که همواره در کارهای خیر سرعت اقدام می کردند؛ و در حال بیم و امید ما را می خواندند؛ و پیوسته برای ما (خاضع و) خاشع بودند.^۲

^۱ گاتاها/ سرود هفدهم - بند دوم

^۲ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ (انبیا/ ۹۰)

۷۸. ای مردان و ای زنان، شاید چنین رویدادی پیش آید و به بینید یک پیرو وابسته به دین دروغ کامروا شود من چنین کسی را از آن کامروایی برحذر و دور میدارم چون او آرامش را نابود می کند چنین کسی دچار روزی تنگی و پریشانی می شود و سرانجام او همراه با آه و افسوس خواهد بود. پیروان دروغ تباه کنندگان راستی هستند، اگر با آنها همکار شوید زندگی و هستی مینوی را نابود می کنید.^۱

آن کس که (تنها) زندگی زودگذر (دنیا) را می طلبد، آن مقدار از آن را که خواهیم - و به هر کس اراده کنیم - می دهیم؛ سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد، که در آتش سوزانش می سوزد در حالی که نکوهیده و رانده (درگاه خدا) است.^۲

^۱ گاتاها/ سرود هفدهم - بند ششم

^۲ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا (اسرا/ ۱۸)

نتیجه

از آنچه در گاتاها و وندیداد اوستا آمده است به نظر بنده این موضوع اثبات می شود که آئین ایرانیان باستان نشأت گرفته از یک دین توحیدی می باشد که یا مستقیماً از سوی یک پیامبر الهی مورد ترویج قرار گرفته و یا مروج یک آئین توحیدی آن را در منطقه ی ایران باستان نشر داده است.

اشکال نشود که قوانین متضادی در حوزه ی احکام و عقاید در آئین ایرانیان باستان وجود دارد که با قرآن مخالف است چراکه خواهیم گفت بله موضوعاتی که در تضاد با یکدیگر وجود دارند نیز از مقایسه ی آنها به چشم می خورد اما با مراجعه به کلیت سروده های گاتاها و احکام وندیداد، موارد مشابهی که حاکی از یک منشأ واحد یعنی پروردگار متعال باشد در این متون مشاهده می شود و این میزان از مشابهت آنقدر قابل توجه است که نمی توان از آن چشم پوشی کرد.

بله به سبب نبود حافظان بی واسطه و عدم سنت نوشتن (به دلایل مختلف) در ایران باستان، برخی از تحریفات و تغییرات را در طی قرون متمادی شاهد هستیم همچنانکه از مقایسه ی قرآن با تورات و انجیل نیز این تفاوت ها بدست می آید اما کلیت قوانین متون شباهت های فراوانی با یکدیگر دارند.

منابع

- آئین و شریعت زرتشتی، آناهیتا حسن زاده، تهران، اردیبهشت، ۱۳۹۰.
- اسطوره زندگی زردشت، احمد تفضلی و ژاله آموزگار، تهران، انتشارات بابل، ۱۳۷۰.
- اسناد و منابع ادیان و مکاتب در ترازوی نقد اجمالی، سینا صابری، قلم آذین
رضا، مشهد، ۱۳۹۷.
- تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام، احمد تفضلی، تهران، سخن، ۱۳۷۶.
- زرتشت و تعالیم او، تهران، سازمان انتشارات فروهر، ۱۳۵۰.
- گاتاها، سروده زرتشت، آبتین ساسانفر، تهران، بهجت، ۱۳۹۰.